

79. årgang

2009

79. årgang

JUL I THY

2009

79. ÅRGANG

UDGIVET AF
ERIK A. LAURIDSEN OG JØRGEN MILTERSEN, THISTED

Forhandles uden for Thy, Han Herred og Mors af
DBK Bog-distribution, Mimersvej 4, 4600 Køge

JUL I THY

79. ÅRGANG

Redaktion: Jørgen Miltersen, Hanstholmvej 63, Tved, 7700 Thisted. Tlf. 9798 1585.

E-mail: miltved@mail.dk

Distribution og salg: Erik A. Lauridsen, Limfjordsvej 20, 7700 Thisted. Tlf. 9792 0175.

E-mail: e.a.lauridsen@mvbmail.dk

Indholdsfortegnelse:

<i>Gardehusarer i Thisted for første gang</i>	3
<i>Af Jørgen Miltersen</i>	
<i>Adam og Eva i Klitlandskab</i>	4
<i>Af Jørgen Miltersen</i>	
<i>De vandrede i J. P. Jacobsens fodspor</i>	5
<i>Af Jørgen Miltersen</i>	
<i>På farten i Aalborg Stift i 18 år</i>	7
<i>Af biskop Søren Lodberg Hvas, Bispegården, Thulebakken 1, 9000 Aalborg</i>	
<i>Afskåret fra Thy</i>	16
<i>Af Jørgen Miltersen</i>	
<i>Med Fjerritslevtog i snestorme</i>	17
<i>Af Karl Klausen, Tanavej 13, 2770, Kastrup</i>	
<i>Conrad Drechsler kom fra Kurhessen til Thy i 1859</i>	19
<i>Af Steen Malle, Lucernemarken 24, 7600 Struer</i>	
<i>Jul hos købmanden i Heltborg og Visby Kirke</i>	24
<i>Af sognepræst Thomas Frøkjær, Ladingvej 20, 8464 Galten</i>	
<i>Fra det gamle album</i>	27
<i>Det ny album</i>	61
<i>Julehilsen fra Thy</i>	70

Forsidemotiv:

Akvarel af Georg Lundblad fra JUL i Thy 1964.
Til venstre huset, der i mange år var amtslægebølg.

Fotos fra:

Klaus Madsen, Peter Mørk, Diana Holm, PhotoCare, Knud Erichsen,
Ib Nord Nielsen, Lauge Fastrup, CLICK-fotografen m.fl.

Grafisk tilrettelæggelse: Karin S. Fredsøe, Tilde Grafisk.

Eftertryk ikke tilladt

Dantryk-Hurup A/S

ISBN 978-87 85 131 041

Gardehusarer i Thisted for første gang

Af Jørgen Miltersen

Mandag den 7. september 2009 lagde kongeskibet »Dannebrog« til kaj i Thisted som så mange gange før. Kong Frederik og Dronning Ingrid kom jævnlgt til Thisted og havde de tre prinsesser med. Ofte gik turen til Hanstholm med mulighed for at bade. Det nye denne gang var, at gardehusarerne var med, og der blev for første gang kørt i åben karene gennem byens gader. Ikke blot med regentparret. For Thisted's borgmester gennem mange år, Erik Hove Olesen, var det »kronen på værket«, at han sammen med fru Lene fik plads i karene over for regentparret. Efter modtagelse på Rådhuset besøgte Dronning Margrethe Museet, og prins Henrik var på Bryghuset. Efter besøg flere forskellige steder indbød regentparret kl. 19.30 til reception på kongeskibet, og kl. 22.00 sejlede »Dannebrog« ud på Limfjordens vande.

Foto: Peter Mørk

Foto: Peter Mørk.

Adam og Eva i Klitlandskab

Af Jørgen Miltersen

Dronning Margrethe havde ønsket at se Danmarks første nationalpark. I den forbindelse var der besøg i Tved Kirke. Sognepræst, provst Henning Sørensen bød velkommen i henhold til de foreskrevne formaliteter og fortalte udførligt om kirken, der er opført i den tidlige middelalder. Kirken lå dengang midt i en landsby, men som følge af sandflugt efter klima-ændringer 1450-1750 blev området lagt øde. En tegning i Illustreret Tidende fra året 1875 giver et billede af sandflugtens omfang. Ved kirkens sydvestre hjørne lå sandet op i 3 alens højde.

Et af de tre kalkmalerier, der blev afsløret i forbindelse med en restaurering omkring 1980, fortæller også om sandflugten. På korets syd-væg ser man Adam og Eva i et klitlandskab, der er tilplantet med hjelme.

Provsten understregede, at Tved Kirkes historie har været præget af mødet mellem – eller konfrontationen, om man vil – mellem kultur og natur. Til sidst citerede han det digt, forfatteren Knud Sørensen havde skrevet til åbningen af Nationalpark Thy den 22. august 2008: Engang var den stivnede klit en byge af sandskorn, der fyldte blæsten op...

Vandrede i J. P. Jacobsens fodspor

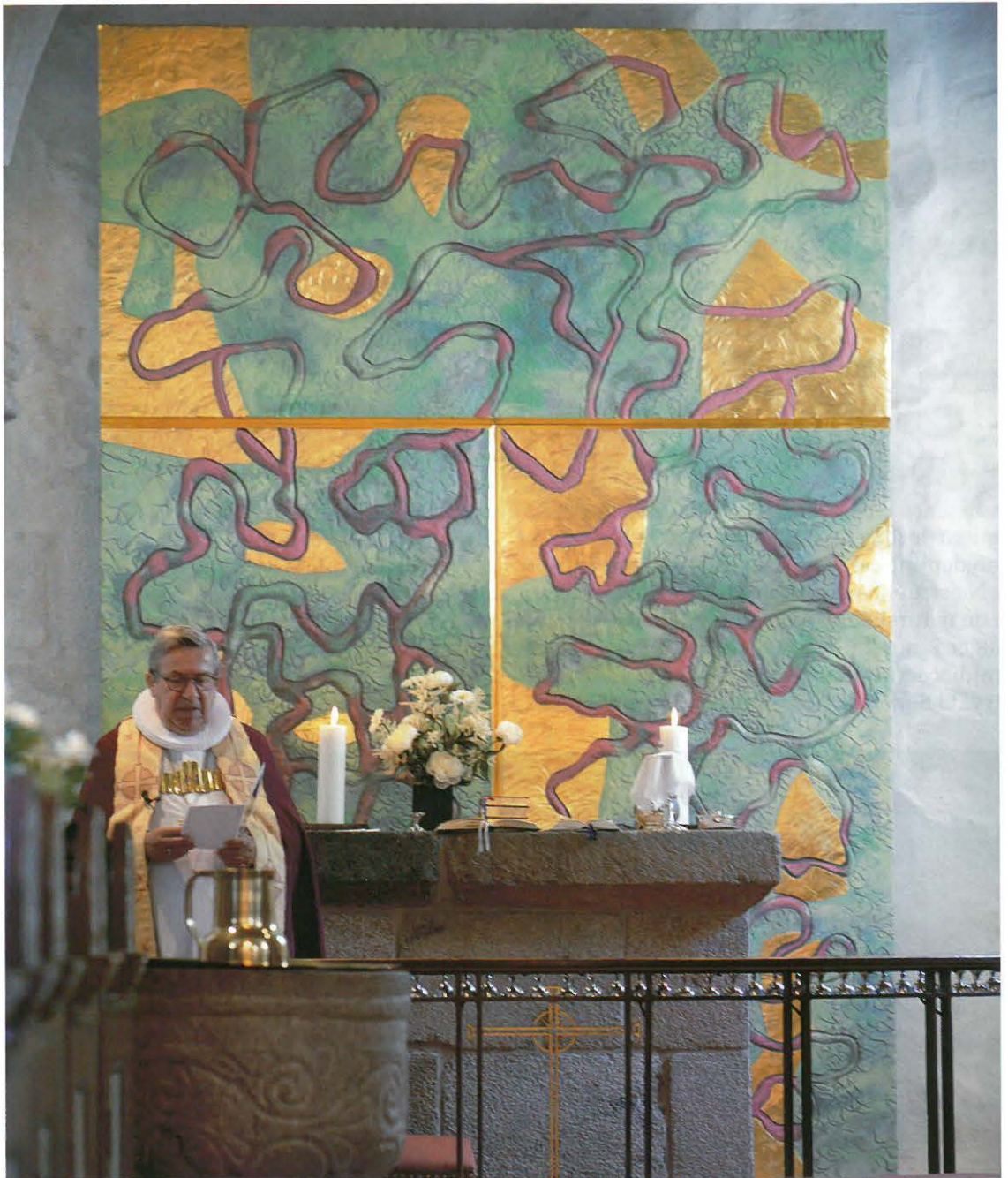
Af Jørgen Miltersen

For deltagerne i J. P. Jacobsen Selskabets seminar lørdag den 22. august 2009 blev det et højdepunkt at vandre i J. P. Jacobsens fodspor i Næstrup. I sommeren 1871 var J. P. Jakobsen i de naturskønne områder i Næstrup og fandt alger i mosehuller. Hans afhandling om Desmidiaceerne indbragte ham en guldmedalje, trykt i Botanisk Tidsskrift og oversat til fransk.

Første del af seminaret blev afviklet i VUC's lokaler ved Munkevej i Thisted med 39 deltagere. Mange fulgte med på vandringen i fugtige områder i Næstrup under ledelse af lektor Carsten Humlum (nr. 2 fra højre). I venstre side i hvid jakke museumspædagog Svend Sørensen, der ved sin side har museumsleder Jytte Nielsen.

Foto: Ib Nord Nielsen, Toed.

Tilsted Kirke er blandt de mange, der har haft besøg af biskop Søren Lodberg Hvas. Biskoppen talte, da Erlend Knudssøn Madsens store tredelte alterbillede blev præsenteret i forbindelse med en festgudstjeneste søndag den 21. juni 2009. Kunstneren har kaldt sit værk for »Lysvæld« med henvisning til salmeteksten »Lysvæld bag ved Lysvæld i himlen ind...« Fra salme nr. 754 »Se nu stiger solen« af Jakob Knudsen.
Foto: Peter Mørk

På farten i Aalborg Stift gennem 18 år

Af biskop Søren Lodberg Hvas

I de seneste år har der i Vartov i København været afholdt nogle foredragsrækker med titlen »Mands Minde« – en titel, der er hentet fra nogle berømte foredrag, Grundtvig i sin tid holdt på Borchs Kollegium. Mands-minde foredragene spejler et tidsbillede set i et personligt perspektiv fra en person, som har haft en medindflydelse på udviklingen i den pågældende periode. Vores kirkeminister har holdt en sådan række foredrag »Fra krigsbarn til folkevalgt«, som blev bragt i Danmarks Radio, og de fik fremragende anmeldelser. Jeg drister mig til at bruge samme form, som en beretning indfældet i mine personlige oplevelser og optik.

Barndommen

Jeg blev født den 5. april 1940 i Thyborøn som barn af førstelærer og kirkesanger Christen Sørensen Hvas og hustru Ane Margrethe Lodberg. Jeg var nr. 4 i en søskendeflok, som blev til 5. Jeg blev døbt den 28. april i Thyborøn Kirke. Jeg fik navnet Søren Lodberg Hvas, og det var ikke tilfældigt. Jeg blev opkaldt efter min morfar Søren Lodberg, som var gårdejer i Klegod på Holmsland Klit. Han døde 3 år før jeg blev født. Hans minde lyste med en kraft og varme i slægten og på egnen, som bevirkede at jeg syntes, jeg havde kendt ham, hvil-

ket nok især skyldtes min bedstemors og min mors fortælling. Jeg oplevede det, som var der givet mig en velsignelse og en forpligtelse i det navn, jeg arvede fra min bedstefar. I min barndom blev hver sommer tilbragt »hjemme på Klitten«, som det sigende hed. Jeg fik på den måde to hjemstavne, Holmsland Klit og Thyborøn – også i åndelig forstand med den milde folkelige kristendom fra slægten på Klitten og den mere markerede kristendom med rod i min far og hans slægt fra Harboøre. Jeg oplevede kristentroen som alvor og glæde i uløselig sammenhæng, som lyset i livet. Det gjaldt også i mødet med døden, måske især her. Fra min tidligste barndom har fortrostheden og håbet til Guds evige rige sat sig som et lysende billede i mit sind. Jeg tænker også på det, når jeg nu ofte kommer på kirkegården i Thyborøn. At gå fra gravsted til gravsted og erindre de mennesker, som var med til at præge mig i min opvækst, i skole og søndagsskole og nabolag og læse de skriftord, som står på stenen – det er som en vandring i et rum, der er opfyldt af fortrostheden og håb.

I denne sammenhæng er dåben for mig en grundlæggende begivenhed i et menneskes liv. Den fortæller mig og holder mig fast på, hvem jeg er, og hvem jeg hører til. Jeg blev i et radiointerview engang spurgt, hvornår jeg blev »en kristen«. Mit svar var spontant: Det

Søren Lodberg Hvas iført den nye bispekåbe. Fra Budolfi Sogneblad 2009.

blev jeg den 28. april 1940, så sandt det er i dåben, vi kristnes. Her blev grunden lagt. Som Luther udtrykker det: »Dåben bygger ikke på min tro – men min tro bygger på dåben.« Jeg tænker på det, når jeg lejlighedsvist kommer i Thyborøn Kirke og naturligt standser ved døbefonten. Det var her, det skete. Nu skal kirken rives ned og en ny kirke skal bygges. Jeg håber, døbefonten får sin plads i den nye kirke, for så er sammenhængen med. Jeg fortæller det, fordi vi alle kender til, at vort hjerte hænger ved kirkens hus, fordi – som Grundtvig udtrykker det – »dejlige ting i dem er sagt / sluttet har der med os sin pagt / han, som os Himmerig skænker.« (DDS 280,5).

Gymnasietiden

Efter mellemskoleeksamen fra Thyborøn Kommuneskole gik vejen til statskostskolen Vestjysk Gymnasium i Tarm. Men et intermetzo skal lige med: Fra april til august 1956 var jeg skibsdreng på Redningsskibet Vestkysten. Det var en fantastisk oplevelse, og jeg blev modtaget med en omsorg og hjælpsomhed, jeg aldrig vil glemme. Jeg sorterede direkte under hovmester Herman Olesen, som jeg kendte fra KFUM, og han var en dygtig og usigelig rar læremester i madlavning, anretning og borddækning. Der var stil over foretagenet, når der skulle dækkes op til kaptajn og førstestyrmand i salonen. For slet ikke at tale om, når fiskeriministeren kom på visitats. Men søsygens kvaler hørte også med. En tur i en forårsstorm til nord for Shetlandsøerne, hvor en kutter havde mistet roret og drev for anker og nu skulle hentes hjem, glemmes heller ikke. Man skulle tro, Jonas var med om bord, sådan som bølgerne kastede rundt med skibet. Tre døgn søsyge mærker sin mand. Og naturligvis skulle man passe sit arbejde. Så når endelig der var en hvilepause, så ind i køjen – kun for lidt efter at få besøg af humørfyldte matroser, som klappede mig på maven og pustede cerutrøg ind i køjen og sagde, at det var sundt. Jeg tror, de havde ret. Jeg har ikke været søsyg siden. Skulle nogen ikke vide, hvad søsyge er, så læs Kaj Munk's Lette bølge når du blåner –

Men som sagt: Nu var det gymnasiet, der kaldte. De tre år på VGT fik skelsættende betydning for mig. Skolen stillede store krav til sine elever, ikke mindst til kosteleverne. Det havde jeg det rigtig godt med, og jeg havde dygtige lærere, især i engelsk og tysk. Men den lærer, som fik størst betydning for mig, var skolens rektor Axel Arndal, som jeg havde i dansk og religion. Han var en ildsjæl med et kolerisk temperament, som man lige skulle vænne sig lidt til, når man nu kom fra Thyborøn.

Hans evne til at åbne for litteraturens og poesiens verden var formidabel. Han var udfordrende og igangsættende i sin undervisning. Han var tillige lidenskabeligt optaget af teologiske spørgsmål med orientering ud fra en grundtvigsk-tidehversk grundholdning. Han satte sit præg på skolen, og især på os, der havde det privilegium at være hans elever. Kendte forfattere og teologer kom jævnligt på skolen til foredrag og diskussioner. For mig blev mødet med den grundtvigske tradition en frisættende inspiration, som jeg ikke oplevede som et brud med min baggrund, men som en horisontudvidelse til nye store vidder. Frem mod studentereksamen var jeg i tvivl om, hvad jeg ville studere – sprog og litteratur eller teologi. Jeg kan tidsfæste, hvornår det blev afklaret. Det var mens jeg skrev dansk stil til studentereksamen. Et af emnerne lød: »Nogle digteres tanker om døden«. Jeg skrev om J. P. Jakobsens »Niels Lyhne« – den svenske forfatter Pär Lagerkvists »Barabbas« og om Grundtvig. Jeg kunne digtet »De levendes land« udenad. Der var to linjer, som gennemlynedes bevidstheden: »...dit rige er der, hvor man død byder trods / det komme til os!«

Nu vidste jeg, at jeg ville være teolog!

Universitetet og Danmarks lærerhøjskole

Den 2. september 1959 blev jeg immatrikuleret til Københavns Universitet, Det teologiske Fakultet. Det var til København jeg ville. Jeg overvejede end ikke Århus.

De første par år var skuffende, tørre og ked-sommelige med sprogterperiet i græsk og he-

braisk. Havde det ikke været for de hektiske diskussioner på Kanibalens frokoststue, var det måske ikke gået. Men med forprøven oprandt de gyldne tider. Jeg meldte mig straks til en øvelse over Søren Kierkegaard »Sygdommen til døden« – og så var gnisten antændt. Dogmatik hos K. E. Skydsgaard, kirkehistorie hos Hal Koch og senere Torben Christensen, Ny Testamente hos Bent Noack og Heine Simonsen, som åbnede mine øjne for nytestamentlig teologi. Hos ham skrev jeg speciale om Markusevangeliets teologi.

Foråret 1964 blev jeg gift med Alice. Det fik også afgørende betydning for mine studier. For nu skulle jeg være færdig! Slut med nattesæde og diskussioner på Regensen. En lykkerus af forelskelse satte turbo på læsningen, og det første barns ankomst understregede alvoren. I mellemtiden var Alice blevet lærer fra Haslev Seminarium og ansat på Tøxens skole i Køge. Jeg blev kandidat 6. juni 1967.

Men hvad nu?

Jeg syntes ikke, jeg var klar til at søge præsteembede. Ønsket om videregående studier lokede. »Det skal nok lægge sig til rette« sagde min kloge far. Det gjorde det. Jeg fik tildelt et 3-årigt kandidatstipendium i religionspædagogik på Danmarks Lærerhøjskole.

Her blev retningen for mit videre virke lagt. Der var på det tidspunkt stærke brydninger mellem skole og kirke med henblik på kristendomsundervisningens status i folkeskolen. Fagets binding til folkekirken bekendelsesgrundlag skabte problemer, og fremtrædende fagfolk og kirkefolk var enige om, at faget måtte finde sin pædagogiske grundelse i skolens egen målsætning. Den tid var for længst forbi, hvor man kunne betragte skolen som kirkens umyndige barn. Det måtte tillige betyde, at kirken sammen med forældrene og de lokale menigheder måtte vågne op til selv at tage ansvar for de barnedøbtes oplæring i den kristne tro. Skolens opgave var kundskabsformidling om kristendommen. Kirkens opgave var oplæring og indlevelse i den kristne tro.

Det er stadig nødvendigt at understrege denne problemstilling, for der er i nutiden ten-

denser til, at man vil betragte den ændring, der skete med folkeskoleloven af 1975 som et angreb på kirken med en dertil hørende tilbagefølelse til »de gode gamle dage«. Men det er ren indbildning. I dag er skole og kirke to selvstændige og ligeværdige institutioner i det danske samfund. De har meget at tale sammen om og samarbejde om. Og det er positivt! Derfor: Vil man ødelægge det gode forhold, som gennem årene er bygget op mellem skole og kirke, så skal man bare begynde at spille kirkelig herremand. Så går det galt. – Jeg skrev afhandling om folkeskolens kristendomsundervisning, formål og indhold og blev den første licentiat, nu Ph.D, i religionspædagogik. Afhandlingen udkom på Gyldendals Forlag 1974. Mine vejledere og inspirerende forbilleder var professor i kristendomskundskab Ebbe Thestrup Pedersen og professor i didaktik og metodik Carl Aage Larsen. Lige så opslugt jeg var af mine studier i religionspædagogik og af min undervisning i religion på HF på Blaa-gaard Seminarium, ligeså overbevist blev jeg om, at jeg skulle være præst i Den danske Folkekirke. Det var her slaget skulle stå. Det var her kristendommen skulle gøres gældende, både som et kald til personlig tro og som en inspirerende faktor i samfundsliv og kulturliv. Og sådan er det vedvarende. Folkekirken skal være salt og lys i det danske samfund.

Sognepræst på lyksalighedens ø

Nu gjaldt det så et præsteembede, som skulle findes. Der var eet stort ønske: Det skulle være vestpå, i nærheden af havet. Jeg ringede til de to biskopper, der havde mest hav at byde på – Erik Jensen i Aalborg og Henrik Dons Christensen i Ribe. Og de havde begge gode tilbud. Den gang var det ansøgers marked. Erik Jensen havde et solidt embede i Thy, som var mit ønskeland; ganske vist var det ikke Vestervig, som jeg havde drømt om som student, men alligevel. Ribebispen havde Nordby på Fanø. Vi var på besøg begge steder. Jeg var i tvivl – Alice var ikke: Det var Fanø, der passede til os. Og hun fik selvfølgelig ret. Det var et skønt sted at blive præst. Et sogn med én kirke, ca. 2600

indbyggere (dengang) og et sogn præget af gammel kultur og en solid kirkelig rodfæstethed uden retningspræg. Jeg husker en replik fra søndag den 31. august 1970, hvor jeg blev indsat. Da jeg hilste på folk efter gudstjenesten kom en gammel Fanø-kone rokkende, iagttag den unge mand, som mere lignede en konfirmand og sagde: »Nå, ska' vi nu te' og lære dig og være præst!« Jeg vidste ikke helt, hvad jeg skulle sige. Jeg havde da læst en masse bøger ... men jeg erfarede snart, at hun havde ret. Man kan læse sig til en teologisk embedseksamen – men præst bliver man først i samlivet med en menighed, og man bliver aldrig udlært.

Så jeg stod i præste-lære i Nordby sogn i 10 år.

I 1979 var jeg opstillet til bispevalget i Ribe Stift. Jeg vidste, at jeg ikke skulle vælges. Men en bred midterkreds af præster, menighedsrådsmedlemmer og folk med baggrund i de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer fik mig overtalt. Der var yderligere to kandidater, højskoleforstander Helge Skov fra Askov, der var Kirkeligt Samfunds kandidat og sognepræst Oluf Påske, Esbjerg, som var opstillet af folk fra Indre Mission og Luthersk Mission. Min modpol blev den konservative fløj, men det blev langt fra nogen krigerisk valgkamp, for den gang var den uskik endnu ikke blevet skik. Jeg fik et fortræffeligt valg – mit stemmetal svarede til nummeret i salmebogen til »Nu da til lykke, du mandig kristensjæl ...« Oluf Påskes stemmetal svarede til salmen »Med fred og fryd jeg farer hen ...« Helge Skovs stemmetal var højere end numrene i salmebogen.

Domprovst i Haderslev

Et opbrud var undervejs. Domprovsteembedet i Haderslev blev ledigt sommeren 1980, og der kom signaler om, at man gerne så en ansøgning. Jeg søgte og gik i hus. Det var forfærdeligt at flytte fra Fanø. Jeg troede aldrig, jeg var kommet igennem min afskedsgudstjeneste og den efterfølgende sammenkomst. Der gik vel et år, før tilbagelængslen så nogenlunde var stilnet af. Da omslaget så endelig kom, voksede jeg ind i en usigelig glæde ved at være

sognepræst, provst og domprovst i Haderslev. Sønderjyllands djærve folk, præget af temperament, vilje og trofasthed, følte jeg mig samstemt med. Historien og kulturen var det en berigelse at møde, fordybe sig i og tilegne sig. Søndagsgudstjenesterne i den prægtige gotiske katedral, musikken, sangen, den store menighed – det var en rigdom. Det måtte være her, vi skulle blive.

Jeg havde et nært samarbejde med biskop Olav C. Lindegaard, som jeg kom til at værdsætte meget højt. Han inddrog mig som sin samtalepartner, og han betroede mig mange opgaver. Og vi er stadig i jævnlig kontakt med hinanden.

I august 1987 var jeg indbudt som foredragsholder til stiftspræstemødet i Aalborg Stift. Jeg var bedt om at holde et foredrag med titlen: »Den kirkelige undervisning i den tekniske rationalitets tidsalder.« Det var mit første møde med Aalborg Stift, bortset fra sonderingsbesøget i Thy i sommeren 1970. Efterfølgende kom nogle præster og spurgte stilfærdigt, om jeg ville overveje at stille op til det bispevalg, der var i sigte i Aalborg Stift. Jeg svarede undvigende, for der var jo lang tid til, men der blev nok sæt et lille frø i mit sind. Som tiden nærmede sig, kom der flere henvendelser. Da opstillingsfasen var inde, kom der en adresse fra menighedsrådsmedlemmer og præster med næsten tusinde underskrifter med opfordring til at kandidere. I det øjeblik var jeg ikke i tvivl: Jeg sagde både ja og tak. Jeg blev valgt. Stemmerne blev talt op den 2. oktober 1991. Jeg fik 70% af de afgivne stemmer, og jeg tror oven i købet, de var talt korrekt op. »Til lykke med jordskredsvalget i Aalborg Stift,« skrev Helge Skov fra Ribe. Den hilsen var jeg glad for.

Biskop over Aalborg Stift

Nu ved I lidt om, hvilken bagage, jeg kom med. Og da jeg ikke er rejsende uden bagage, var det nødvendigt at fortælle herom. Det følgende er da sat i perspektiv af det foregående.

Snart trak mørke skyer op. Et par uger efter, at jeg var blevet valgt, fik Alice konstateret

et alvorligt udbrud af kræft. Hun blev indlagt på Odense Universitetssygehus og gennemgik flere operationer og efterfølgende behandlinger.

Bispevielsen var berammet til den 15. december 1991. Det stod klart, at Alice ikke kunne deltage. Flyttevognen kørte fra Præstegade 20 i Haderslev til Bispegården på Thulebakken 1 den 4. december. Jeg blev tilbage og gik gennem det store tomme hus endnu engang, låste døren og smed nøglen ind gennem brevsprækken og kørte til Odense. Jeg husker ikke, at barometret nogensinde har stået så lavt i mit sind som den decemberdag. Hvordan skulle det dog gå – og hvad er det, du har indladt dig på?

Det så alvorligt ud. Det var netop blevet besluttet, at Alice skulle gennemgå endnu en stor operation. Jeg var ulykkelig, men Alice var ukuelig og fortrøstningsfuld: »Nu tager du til Aalborg og gør det godt – og imens ligger jeg her og bliver rask!« Og sådan kom det til at gå, i hvert fald hvad det sidste angår. Alice blev rask og genvandt i løbet af de kommende måneder sine kræfter. Vi fik givet en ny fælles tilværelse i Aalborg Stift. Dagene fik stærkere farver. Vi vidste af dyrekøbt erfaring, at hver eneste dag er en ny dag, som lægges til dagenes sum.

Der er mennesker, som undertiden spørger, hvad forbøn betyder. Ændrer forbøn noget i begivenhedernes gang? Jeg ved det ikke. Men jeg kan ikke andet end tro, at forbøn bevæger Guds hjerte, om jeg må udtrykke mig sådan. Men jeg ved, at forbøn betyder umådeligt meget for dem, der omslutes af den. At der er mennesker, som i deres bøn til Gud står inde for én og i bøn til Gud beder om alt det bedste for én – visselig, det betyder noget. Det er en kilde til nyt håb og mod. Sådan blev vi modtaget i Aalborg Stift.

Farten i Aalborg Stift tog nu sin begyndelse. Første søndag efter bispevielsen var jeg på besøg i Hvidbjerg V/Aa, hvor et nyt orgel skulle tages i brug. Og sådan kunne nævnes søndag efter søndag, år efter år i det store stift – en orgelindvielse, et nyt sognehus, der skal tages i brug, en kirke, der skal genåbnes efter en omfattende restaurering, en kunstnerisk

udsmykning, der skal markeres, et jubilæum, der skal fejres – eller et ganske almindeligt søndagsbesøg med gudstjeneste med stiftets biskop som prædikant – eller som uanmeldt tilhører på kirkebænken. Hvad det sidste angår, har der været for få lejligheder hertil, ganske enkelt fordi efterspørgslen, om jeg så må sige, efter medvirken ved de mange forskellige anledninger har været og er så stor, at der er for få søndage til overs. Men også når man kommer i festlig anledning, kan man fornemme, hvordan de har det til daglig her på stedet.

Det er umuligt at remse op, så ligesom jeg nævnedes det første besøg vil jeg nævne det seneste besøg, jeg har været på. Det var i søndags, og det var i det samme pastorat, nemlig Hvidbjerg V/Aa, Ørum, Lodbjerg i Sydthy provsti. Jeg havde gudstjeneste i Lodbjerg Kirke, den mindste kirke i Stiftet. Fra kirkepladsen ser vi tværs over Ørum sø til den største landsbykirke, ikke blot i Stiftet, men i Norden, Vestervig Kirke, som ligger som en grågås på sin rede, som Martin A. Hansen malende siger. Den lille Lodbjerg Kirke var fyldt til bristepunktet. Jeg kan fortælle, at det er den som regel. Min anledning til at komme var dels ønsket om at aflægge et besøg, dels at kirken netop havde gennemgået en istandsættelse og en kunstnerisk udsmykning af alterparti og prædikestol samt en ny farvesætning af kirkerummet ved kunstneren Maja Lisa Engelhardt. Jeg vil sige, at det er blevet, ja, overjordisk smukt. At træde ind i kirken er som at træde ind i et kosteligt smykke.

Efter gudstjenesten sammenkomst i konfirmandstuen med en enkel frokost. Og hvor kan et stykke rugbrød med æg og tomat, en spegepølsemad og en rigtig god kop kaffe dog smage himmelsk, mens det lugter hjemligt gennem løvet udenfor. Efter nydelsen af det gode bord har sognepræsten fundet harmonikaen frem og Højskolesangbogen er delt ud. Så er der lejlighed til at foreslå sange, og der bliver sunget og glæden og højtiden vokser med dagen.

Sådan oplever jeg på forskellig vis søndag efter søndag en stor berigelse og et stærkt indtryk af en levende folkelig og kirkelig kultur.

Så jeg vil sige til alle grædekonerne af hvad køn, de nu er: »Gå hjem og vug, fald selv i søvn og vågn op med nye friske øjne, så I kan se, hvilke rige muligheder vi har. Det gælder blot om at gribe dem, at fastholde dem, at udfolde dem.« Jo, vel er der problemer, men Folkekirken er ikke ved at nærme sig lukketid. Dertil vil jeg sige, at kirken er ikke alene gudstjenesten, hvor vigtig den end er, men kirkens berøringsflade er bred og præsten møder åbne øre overalt.

Udover søndagsbesøgene vil jeg nævne de mange hverdagsbesøg. Det kan være til et foredrag ved en sogneaften, en højskoledag eller det kan være et forhandlingsmøde om et projekt, der gerne skulle gennemføres, og hvor vi ved fælles hjælp skal finde frem til den bedste løsning. Det kan også være møder, hvor der er en konflikt, der gerne skulle løses op for. Den slags møder er der ikke mange af, men når de melder sig, kan de fylde meget. Navnlig hvis de finder vej til pressen. Men som oftest løses problemet, fordi vi taler os frem til en fælles besindelse på, hvad der er bedst for alle parter. Det står til gengæld ikke i avisen. I yderst sjældne tilfælde lykkes det trods langvarige ihærdige anstrengelser ikke, og så må knuden på et tidspunkt hugges over. Det er biskoppens pligt at træffe den beslutning. Det kan være tungt, skal jeg hilse og sige. Navnlig når naivister og indbildske politikere kommer med deres skrâsikre tilkendegivelser om, hvad der bare kunne have været gjort. Hold da helt kæft! - har jeg somme tider lyst til at sige. Men det er jeg for velopdragen til. Men nu siger jeg det alligevel.

At vælge en ny præst

Der er møder, som jeg tillægger en særlig betydning. Det er det orienterende møde, der skal holdes forud for et præstevalg. Jeg gennemgår de indkomne ansøgninger. Forud har jeg haft samtale med de fleste af ansøgerne, så jeg har kunnet danne mig et indtryk af dem med henblik på, hvilken slags præst vedkommende bliver. Jeg sorterer aldrig ansøgere efter, hvem jeg måtte være enig eller uenig med. Jeg lyt-

ter opmærksomt til dem og stiller spørgsmål, om deres baggrund og vej til det teologiske studium, hvad de især har været optaget af i deres studium, hvilke forventninger de har til at blive præst. På denne baggrund gennemgår jeg ansøgningerne og slutter med at nævne de ansøgere, som jeg især har lagt mærke til.

Som mange af jer vil vide understreger jeg, at vi hver især har en frihed. Min frihed består i, at jeg omhyggeligt gør rede for det indtryk, jeg har dannet mig. Det er min erfaring, at det også er menighedsrådenes forventning. Menighedsrådets frihed består i, at det er dem, der bestemmer, når indstillingen skal foretages. Den præst, de ender med at vælge, er naturligvis altid den rigtige - for det er den præst der kommer, og som vi nu hver især ser frem til at tage godt imod. Gang på gang er jeg kørt oplivet hjem efter sådanne møder, fordi jeg har oplevet den alvor og det engagement, som menighedsrådene udviser i så vigtigt et anliggende som at vælge præst.

I forbindelse med præstevalg har jeg for tiden en bekymring. Antallet af ansøgere er faldet markant, fordi der er færre teologiske kandidater, og antallet af ledige stillinger vokser. Det vokser kraftigt i vort stift, fordi mange er på vej til at følge deres biskop ud på pensionens grønne enge med lærkesang og solskin.

Pastoratstruktur og samarbejde

Jeg har kort berørt spørgsmålet omkring de små landsogne. Jeg vil sige, så det ikke kan misforstås: Der skal være en forsvarlig præstelig betjening på landet. Men vigende folketal kan gøre det nødvendigt, at der er kirker, som måske ikke tages helt ud af brug, så dog får en nedsat brugsfrekvens. Det er tillige min opfattelse, at små pastorater med en god opslutning om gudstjenesten og brug af præstens tjeneste, skal kunne beholde deres præst. Så fattige er vi ikke blevet, at det ikke skulle være muligt. Men der er små sogne, hvor kirkelivet er så svagt og folketallet så lille, at det vil være krampagtigt blot bevidstløst at ville fastholde status quo.

For tiden arbejder vi indgående med at analysere denne problematik her i Stiftet. Men jeg vil sige, så I ikke skal være i tvivl: Der vil ikke blive foreslået eller taget skridt til ændringer i de bestående forhold, uden at I som menighedsråd har været inddraget i forhandling herom. Men der vil sine steder komme til at ske nogle ændringer i pastoratsstrukturen.

Til strukturanalysen hører tillige overvejelser om, hvordan der kan tilrettelægges samarbejds mønstre for præster tværs over sognegrænser. Det vil udløse en dynamisk vekselvirkning, og det vil muliggøre, at man i højere grad kan trække på hinandens kompetencer. Det vil tillige muliggøre en gensidig afløsning, så enhver præst, også på landet, kan holde en månedlig frisøndag, ligesom det vil give den enkelte præst mere fri tid til fordybelse og studier. Det er nødvendigt, at vi skaber de bedst mulige arbejdsvilkår for præster, så vi kan fastholde dem, vi har – og tiltrække nye.

Andre aftaler på kalenderen

Og hvad bestiller en biskop så i øvrigt? Ja, der er det daglige arbejde på kontoret med sagsbehandling, mails, telefoner, samtaler. Dertil ikke at forglemme den nødvendige tid til forberedelse af de mange udadgående aktiviteter. At være biskop i et stift som Aalborg Stift tager de fleste af døgnets timer året rundt. Hvis ikke det var så inspirerende og berigende, så ville ingen kunne holde til det. Navnlig ikke, hvis der ikke var så fremragende medarbejdere i stiftsadministrationen og med ligeså fremragende provster. At være biskop er IKKE at være solist, som man somme tider kan få indtryk af i pressen. Biskoppen sidder for bordenden ved møderne og har sin væsentlige opgave i at være formidler og koordinator samt have blik for, hvem der har noget at bidrage med i det fælles virke, og hvem der gerne påtager sig opgaver, men en biskop sidder ikke i indelukket isolation.

Biskoppen skal også komme med klare udmeldinger, når det drejer sig om kirkelige og teologiske emner. Det har jeg stedse beflittet

mig på, og jeg er ikke bange for at tilkendegive mig. Det har somme tider givet øretæver, men jeg har ikke røde ører. Selv om jeg af natur ikke er en stridsmand, befinder jeg mig godt i diskussionernes friske kuling.

Ud over de mange opgaver i Aalborg Stift har jeg også haft den glæde at få betroet en række udvalgsposter og store opgaver. Jeg vil nævne to, som især har betydet meget for mig: Fra 1999 til 2006 var jeg biskop for de danske udlandsmenigheder, som var organiseret under Dansk Kirke i Udlandet indtil fusioneringen med Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne 1. januar 2004. Det indebar, at jeg havde et stift, hvor solen aldrig gik ned. Når den gik ned over de danske menigheder i Argentina, stod den op over menighederne i Aalborg Stift. Det har været en berigelse at møde kærligheden til dansk kirkelig tradition, til dansk kultur og sprog og viljen til at være menighed under helt andre vilkår end herhjemme. Det kunne vi godt blive inspireret af, både kirkeligt og folkeligt. De danske udlandsmenigheder holder fast i deres danske identitet, men samtidig er de fuldt integrerede samfundsborgere i det land, hvor de har valgt at leve. Det gælder i Canada, i Argentina, i Australien. Det er ægte integration, men vi er tilbøjelige til at forstå integration som assimilation, det vil sige: De fremmede skal blive ligesom os.

Den anden opgave, jeg vil nævne, er mit medlemskab af Salmebogskommissionen. Det var en opgave, som var ligeså krævende som givende. Vi arbejdede i 9 år. Det lykkedes at nå frem til en salmebog, som nu er taget til hjerte i så godt som alle danske menigheder. Jeg kender ikke et eneste sogn her i Stiftet, som ikke har taget den nye salmebog i brug. Mit arbejde i kommissionen koncentrerede sig især om at være formand for det underudvalg, der skulle vælge og indstille salmer fra vores egen tid til optagelse i salmebogen. Jeg var tillige stærkt engageret i udformningen af bønnebogen i den nye salmebog.

Stor var forfærdelsen den morgen, hvor den nyvalgte kirkeminister Tove Fergo meldte ud, at hun ikke kunne se noget behov for en ny

salmebog. Det lykkedes ikke at standse projektet. Den 29. juli 2002 autoriserede Dronningen Den Danske Salmebog til brug ved gudstjenesterne i Den Danske Folkekirke. Pinsedag 2003 markerede vi ved festgudstjenesten i Budolfi Kirke, at salmebogen nu blev taget i brug. Den dag skal jeg ikke glemme.

Blandt de mangeartede opgaver, som har fyldt min kalender og tid, vil jeg til sidst især understrege to forhold, som i særlig grad har ligget mig på hjerte:

For det første uophørligt at vise hen til gudstjenesten som menighedens hjerteslag og livstegn. Igen og igen har jeg sagt og vil fortsat sige: Gå i kirke på søndag! For jeres egen skyld og for fællesskabets skyld.

For det andet stedse at pege på den forpligtelse, der følger med dåben: At alle døbte får mulighed for at møde den kristne tro formidlet troværdigt og forpligtende, i hjemmet og i menigheden.

Dertil kommer de mange initiativer, jeg har haft det privilegium at medvirke til at sætte i værk, bl.a. etablering af en stiftscentral for praktisk teologi, udbygning af en skole-kirke tjeneste i Stiftet, etablering af en omfattende informationstjeneste og flere konsulenttjenester. Tiden har også rakt til at skrive en række artikler om litterære og teologiske emner samt

bøgerne om Fadervor og om Jesu lignelser, udgivet af Det Danske Bibelselskab 2003 og 2005.

Der er grøde i det kirkelige liv i Aalborg Stift. Det skyldes det stærke fællesskab i Stiftet, de mange dygtige præster og engagerede menighedsrådsmedlemmer. Jeg overlader trygt min efterfølger pladsen som kirkeskibets kaptajn.

Når jeg ser tilbage over mine år i Aalborg Stift, så er mit sind bristefyldt af taknemmelighed for alt, hvad jeg har fået lov at modtage, medvirke i og opleve i dette skønne stift. Det har været min lidenskab at være Aalborg Stifts biskop.

*Se, skal jeg alt fortælle
fra mine ungdomsår,
hvad skæbne og tilfælde
mig da for hånden var,
jeg kan dog andet ej
end i forundring falde
ved Guds husholdnings vej.*

DDS 8,2 Petter Dass

Artiklen er en let bearbejdet udgave af den tale, jeg holdt ved Stiftsmenighedsrådet i Aalborg den 16. maj 2009.

Thyborøn afskåret fra Thy flere gange

Af Jørgen Miltersen

I tidens løb er Thyborøn i flere perioder blevet afskåret fra Thy. Limfjorden var åben mod vest for tusind år siden. Knud den Store, der bød over England, sejlede i 1027 ind i Limfjorden vest fra, og Saxo skriver om Knud den Hellige:

»Han kaldte flåden sammen og begav sig til strandene ved Limfjorden, hvorfra der er ganske kort passage ud til Vesterhavet. Limfjorden var dengang sejlbare, men er nu lukket af en sandbanke«.

Saxo begyndte på sit store værk i 1190 og afsluttede det efter 1208 i følge Karsten Friis-Jensens beretning om Saxo og hans værk.

Limfjorden blev lukket af en sandbanke, men havet brød gennem Aggertangen flere gange. I 1824 blev tangen sat i stand, så landevejen Thisted-Lemvig kunne befærdes igen, men ved en stormflod i 1862 blev der dannet to gennembrud. Det sydligste blev til Thyborøn Kanal, der siden har været åben.

Dermed var Thyborøn ikke længere landfast med Thy, men i kirkelig og kommunal

henseende var der stadig forbindelse nordpå. Thyborøn hørte fortsat til Agger Sogn og Aalborg Stift, men blev i 1921 overført til Harbøre Sogn og Viborg Stift.

Det kommunale tilhørsforhold varede ved mange år endnu. Sognerådsmøder blev holdt nordenfjords, så medlemmer fra Thyborøn måtte tage den lange tur via Humlum-Oddesund til Vestervig eller med kutter til Agger, men engang om året tog medlemmerne fra Agger og Vestervig den modsatte vej til møde i Thyborøn.

Et medlem i Thyborøn var fiskeskipper. Han inviterede en sommer til møde på sin kutter. Mødet skulle holdes nedenunder og indledtes med en frokost. Det var stille vejr, men skipper havde lokket rorgængerer til at tage nogle rundture, og snart meldte søsygen sig. Det møde blev der talt meget om den sommer.

Det var før 1. april 1954, for fra denne dato blev Thyborøn en selvstændig kommune og kom under Ringkøbing Amt.

Med Fjerritslevtog i snestorme

Af Karl Klausen, Tanavej 13, 2770 Kastrup

Da jeg stod i lære ved Thisted-Fjerritslevbanen, ville jeg en aften tage med toget til Nors, og her skifte til et krydsende tog, der så skulde tilbage til Thisted. Det var ved at blive et kraftigt snevejr, men jeg tog alligevel

af sted. Det blev dog ikke noget der kunne ligne en søndagsudflugt. Vi fik mange motorstop på turen til Nors. Der opstod mange stop grundet is i karburatoren, så vi måtte tømme isen op.

Skinnebus ved stationen i Nors, 1969. . Foto: Lokalthistorisk Arkiv.

Jernbanestationen i Thisted 1907 med vandtårn og remise. Foto: Lokalthistorisk Arkiv.

Da vi kom til Nors, mødte vi et damplokomotiv, som vi skulle skifte med, men lokomotivføreren ville ikke køre længere, før det blev lyst. Han havde også haft problemer med sneen. Vi måtte så tømme motoren for vand, så den ikke frostsprængtes, og så blev vi indkvarteret på Nors station.

Næste morgen lånte vi mælkejunger på Nors mejeri, fyldte dem med varmt vand og tømte dem over i vores motor. Lokomotivet blev gjort klar, og så gik det mod Thisted. Jeg var nu blevet forfremmet til fyrbøder. Der var mange snedriver, men lokomotivføreren vidste, hvor de ville være, så når vi kom til en drive, råbte han: Hold Fast, og så bragede vi ind i en drive.

Driverne var værst ved overskæringer, og hvor banen var gravet igennem et dige eller

lignende. Vi nåede da igennem, men der var stadig masser af sne, så næste dag måtte vi have fat i den store sneplov, den var af træ, meget kraftig og høj. Man kunne ikke se henover den, så der var bygget en kasse fyldt med store sten. Fra denne kasse kunne en mand se frem og give signaler til lokomotivføreren. Så kørte man til Nors med 2 lokomotiver forrest.

Ved Hillerslev kom den første store snedriver, så man startede med fuld damp på begge lokomotiver, og så fuld fart på op ad bakken og ind i driven, og så sad ploven fast. Den var helt væk og måtte graves fri, så tilbage til Nors, og så af sted igen. Det blev man ved med, til banen var ryddet. Det meste af dagen gik med denne øvelse, men banen var så fri for sne.

Conrad Drechler kom fra Kurhessen til Thy i 1859

Af Steen Malle

Conrad Drechsler fra Kurhessen, syd for Kassel i Tyskland, kom til Thy i 1859. Han fik arbejde med afvandingen af Sjørring Sø, blev forelsket i en sypige fra Hundborg, som han blev gift med, blev husmand og agerbruger og ansat som jagtopsynsmand på Rosvang.

Mange af hans efterkommere bor i Thy og i det ganske land. De tog i juni 2008 til Kurhessen for at finde frem til rødderne.

Det har én af efterkommerne, Steen Malle Andersen, skrevet om:

I juni 2008 var en efterslægt fra Thy i Tyskland for at finde rødderne af forfaderen Conrad Drechsler, der bosatte sig i Hundborg.

Turdeltagere:

Minna og Martin Drechsler, Snedsted
Birte og Holger Drechsler, Hørsted
Anne Dorthe og Steen Malle, Struer
Rosa Nielsen, Snedsted
Otto Møller, Viborg
Martin Rysgård Drechsler Veje, Bedsted
Hanne Bak Drechsler, Åbyhøj
Knud og Edith Sørensen, Holbæk
Marie og Harald Nielsen, Thisted
Ebba og Bent Jensen, Ikast
Johannes Yde, Højbjerg

Conny Møller-Nielsen, Holstebro
Gudrun og Preben Drechsler Christensen, Grindsted
John Drechsler
Karen og Åge S. Jensen, Hobro
Anne Marie Dahlgaard, Bedsted
Willy Mardal
Christa og Børge Rasmussen, Hammel

I Indvandrerarkivet er Conrad registreret som Conrad Winter, med bemærkningen; **kaldet Drechsler.**

Arkivet har også registreret at han er født i Quentel i Preussen, i 1832, samt at han har været i Danmark siden 1859, og at hans erhverv er Husmand i Hundborg Sogn i Thisted Amt.

Conrad Winter er født d. 10. september, mellem kl. 8 og 9 om morgenen, 1832 i byen Quentel, i hans onkel og tantes hus. Han er født af Elisabeth Winter udenfor ægteskab. Faderen, Martin Drechsler, vedgik fadderskabet og bestilte barnedåben og har også overværet denne, d. 16. september 1832, i Evangelischer Kirche i Quentel. Quentel ligger lidt sydøst for Kassel i Kurhessen.

Ved Conrads konfirmation er hans skolekundskaber vurderet og det står i kirkebogen

Efterkommerne ved kirken i Quentel, hvor Conrad er døbt. Bagest, fra v.: John Drechsler, Martin Drechsler, Otto Møller, Steen Malle, Johannes Yde, Holger Drechsler, Karen Jensen, Anne Marie Dahlgaard, Martin Rysgaard Drechsler Veje. Forrest, fra v.: Christa Rasmussen, Conny Yde, Ebba Jensen, Hanne Bak Drechsler, Rosa Nielsen, Edith Sørensen (gemt), Marie Nielsen, Preben Drechsler.

som »genügend«, hvilket betyder »tilstrækkelig viden«.

Hvorfor kom Conrad til Danmark ?

I Drechsler-familien i Thy er der en historie om at Conrad stak af fra militærtjenesten i Tyskland, sammen med en navngiven kammerat, Wilhelm Stýker. De ville langt væk og derfor gik de om natten og sov skjult om dagen. Det fortælles, at de brugte det gamle trick med at klæde sig ud i dametøj, for ikke at blive genkendt. Da de så nåede, hvad de troede var Rhinen ville de over på den anden side, i sikkerhed. Men hvad de ikke vidste, var at det ikke var Rhinen, men Limfjorden.

I Malle-familien fra Thy har der været fortalt, at Conrad var på vej til Amerika som emi-

grant. Han skulle være sejlet ud fra Hamburg eller Bremerhafen. Skibet fik problemer og drev i land på Thykysten, hvorpå Conrad ikke turde sejle med mere og på den måde blev i land i Thy.

Det er en kendsgerning, at der i årene omkring 1859 blev udgravet en kanal, der skulle udtørre Sjørring Sø og omdanne denne til landbrugsland. Til det skulle der bruges mange hænder og man rekrutterede arbejdere fra hele Danmark, Norge, Sverige og Tyskland samt flere andre lande.

På den måde kunne det godt tænkes, at Conrad kom til Danmark.

John Drechsler, et tipoldebarn, fortæller at hans bedstefar, et barnebarn, har fortalt mange røverhistorier, siddende på en halmballe, i grebningen, i stalden. Bl.a. har han fortalt om

Conrad, at han var i den tyske marine og skibet han var på, lå for anker oppe ved Thykysten. Så en nat deserterede Conrad og en kammerat ved at kravle overbord og klamre sig til et stykke drivtømmer, og på den måde komme i land.

Når man tænker på deserteringen fra militærtjenesten er der nogle spørgsmål der dukker op.

Conrad var 27 år da han kom til Danmark i 1859. Det var en sen alder at være soldat?

Wilhelm Stjeker var født i 1853 og kom først til Danmark i 1876?

Emigranthistorien rejser også et par spørgsmål.

Hvilket skib var det som gik på kysten? Var der omkomne og kom det ud at sejle igen?

Hvis Conrad var på vej til Amerika, må han jo også figurere i kontrakterne i Tyskland og må kunne spores, hvilket ikke er undersøgt.

Hvis Conrad havde udlængsel efter Amerika, kan det jo godt have smittet af på hans sønner, der begge rejste til Amerika. Den ene søn Martin kom hjem igen efter fire år i Minden i Nebraska. Den anden søn Anders blev i Laramie, Wyoming, til sine dages ende.

Kanalarbejder, kanalbisse er måske det rigtige. Der kom flere fra Tyskland, også i grupper. Kan de have arbejdet ved andre projekter i Tyskland eller Danmark inden de kom til Thy?

Lokalhistorikeren Blumenstein i Quentel har fortalt at der var udbredt arbejdsløshed og fattigdom på den tid hvor Conrad forlod området. Og at det godt kan have været årsagen til, at han er rejst ud.

Conrad kom til Thy i 1859. Hans far døde året efter i 1860. Havde Conrad vidst eller haft tanken om hans fars dødsfald ville han formodentligt nok være blevet hjemme hos familien. Det formodes at Conrad på intet tidspunkt har været tilbage i sin fødeegn.

Hvor boede Conrad og Kirsten?

1859 er Conrad registreret som værende i Danmark, ved Indvandrerarkivet, og bor i Hundborg. 1859 om efteråret forelsker Conrad sig i Kirsten Nielsdatter, der bor nede i Vesterkær, sammen med sin moder, Maren Christensdatter Horsfald og Kirsten ernærer sig som sy pige.

Vesterkærvej 2, Hundborg, hvor Conrad og tre kammerater boede den første tid, da de gravede afoandingskanalen fra Sjørring Sø.

1860 ved folketællingen i foråret, er Conrad og tre kammerater registreret som boende i Vesterkær i Hundborg Sogn. De tre er August Bentsen 35 år fra Holsten, Henrik Jäger 32 år fra Tyskland, og Carl Frederik Henninge 26 år og fra Tyskland. De arbejdede alle fire ved Kanalen. De boede hos Niels Christiansen Gade, der på den tid var huusmand og muligvis købmand, på stedet der i dag hedder Vesterkærvej 2.

1860: d. 14. juni, får Conrad og Kirsten Nielsdatter en datter, født i Vesterkær, døbes Kirstine Drechsler, d. 24. juni. Allerede d. 2. juli dør den lille pige og bliver begravet d. 8. juli på Hundborg Kirkegård.

1860: d. 10. august bliver Conrad og Kirsten viet i Hundborg Kirke.

1862: d. 11. februar får Conrad og Kirsten, Vesterkær, et par tvillinger, Kirstine og Ane Kathrine Elisabeth.

1865: d. 1. februar får Conrad og Kirsten, Vesterkær, en datter Ane Marie.

1867: d. 10. marts får Conrad og Kirsten, Vesterkær, en søn Martin.

1868: d. 7. august får Conrad og Kirsten, Vesterkær, en søn Anders Christian.

1872: d. 2. juni får Conrad og Kirsten, Vesterkær, en datter Mette Marie.

1870-1880-1890 og 1906, ved Folketællingerne bor de i Vesterkær.

Da Conrad dør i 1914 bor de i Sperring og han begravnes på Sjørring Kirkegård.

Ved arveskiftet efter Kirstens død meddeler Mette Marie, gift med smed Otto Malle, at de er de eneste arvinger, da de andre arvinger giver arveafkald. Det vil sige at Conrad og Kirsten har boet deres sidste år i Sperring, hos deres yngste datter Mette Marie og svigersøn Otto Malle, der havde en lille smedje på Todbølvej, lige overfor Todbølvej 46. Huset og smedjen er i dag fjernet fra marken og stedet kan kun udpeges ved en lille opkørsel fra vejen

Hvor arbejdede Conrad?

Først og fremmest ved vi at Conrad arbejdede ved kanalen, fra han kom til Thy og til kanalarbejdet var slut. Dernæst ved vi at han har været Jagtopsynsmand på Rosvang.

Conrad med jagttaske og gravespade.

Han blev husmand i Vesterkær, da han giftede sig med Kirsten, der boede hjemme hos hendes moder, og derefter boede hans svigermor på aftægt og senere alderdomsunderstøttelse hos dem.

Mens han var husmand og passede jordstykket ved huset, gik han ud som daglejer ved Agerbruget, i området.

Han skulle efter forlydender have arbejdet på et for længst nedlagt teglværk beliggende mellem Egebaksande og Færgborg. Formodentligt samme teglværk der har forarbejdet murste-nene til begge byggerier.

Efterkommere af Conrad og Kirsten

Kirstine Drechsler blev gift med husmand Jens Marthinus Mathiasen og boede i Sperring. De fik syv børn hvoraf kun fem levede og blev voksne, Mathias Anders, Maren Kirstine,

Johanne Margrethe, Else Kirstine og Karl Konrad.

Ane Kathrine Elisabeth Drechsler blev gift med husmand Anders Nielsen og boede i Sperring. De fik fire børn, Inger Kathrine, Karl Konrad, Anders og Christian.

Ane Marie blev gift med fyrbøder på Morsø Jernstøberi, Anders Madsen, og de boede i Nykøbing Mors. De fik tre døtre, Kirstine Marie, Minna Jensigne og Magda Margrete.

Martin Drechsler rejste til Amerika og kom hjem igen og blev gift med hans kæreste Ane Marie Borggaard, og de købte Langgård i Hørsted for de penge han tjente efter fire års slid i Amerika. Gården ejes i dag af Jesper Drechsler, et oldebarn af Martin, og bebos i dag af Birte og Holger Drechsler, et barnebarn. De fik otte børn, Carl Conrad, Marie, Kirstine, Mads, Anders, Else Kirstine, Marius Martinus og Karen Petrea.

Anders Drechsler rejste til Amerika og blev gift med Lena Agnes Burner, der var fra Pocohontas i West Virginia. De boede i Laramie,

Albany, Wyoming. Her var han Lokomotivfører. Efter sigende skulle der ikke være efterkommere efter dem. Enkemanden Anders blev gift anden gang, i 1937 med en noget yngre kone, og han døde 1945 i Laramie.

Mette Marie Drechsler blev gift med smed Otto Malle og de boede i Sperring. Hun bar i maven seksten børn, hvoraf kun ti levede og blev voksne, Niels, Mette Marie, Karl Konrad, Kirstine, Jens Bak, Nicoline Marie, Anders Marthinus, Magda Otilie, Martine Kathrine og Viggo Alfred.

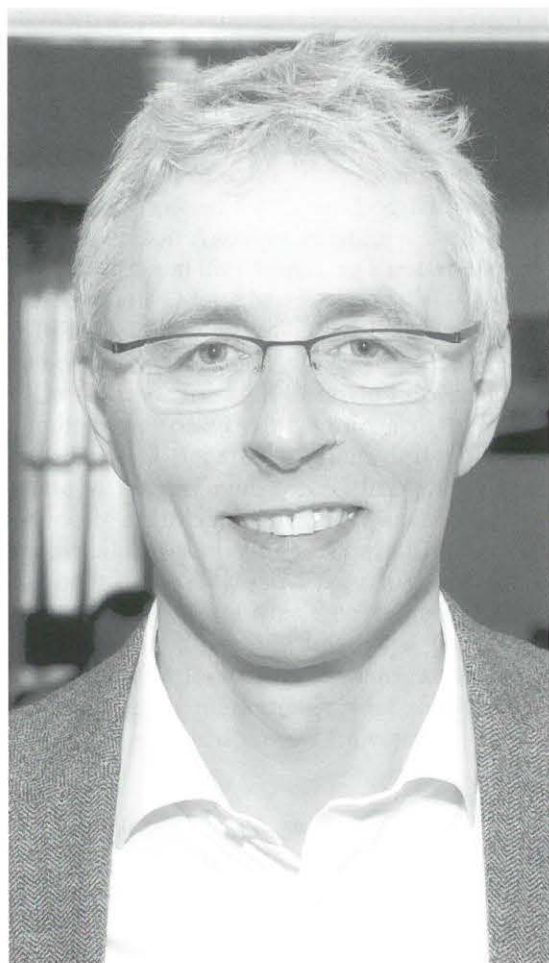
Ovenstående er baseret på overleveringer, kirkebøger, folketællinger og meget lidt fri fantasi.

Har denne artikel vakt din interesse kan du se mere på www.drechslerslaegten.dk

Rettelser eller uddybende kommentarer kan sendes på steen@asylet.dk eller Steen Malle Andersen, Lucernemarken 24, 7600 Struer. Telefon 9786 1545.

Jul hos købmanden i Heltborg og Visby Kirke

Af Thomas Frøkjær

Thomas Frøkjær er født i 1957 og opvokset i Heltborg Skole. Hans far, førstelærer Harald Frøkjær, var fra Grågård i Tved, søn af Mette Kirstine og Anders Frøkjær. Grågård ejes i dag af farbroderen Viggo Frøkjær.

Nabogården, Enggård, som farbroderen Ove Frøkjær drev til sin død, er overtaget af Viggos datter Mette, kusine til Thomas.

Thomas blev cand. theol. fra Århus Universitet i 1986. Var derefter højskolelærer, indtil han i 1991 blev sognepræst i Skivholme-Sjelle-Skjørring pastorat mellem Århus og Silkeborg.

På forlaget Knakken i Thisted fik han i 2008 udgivet bogen »Tak for'ed!«, som i år er udkommet i 2. oplag og kan købes hos lokale boghandlere samt hos forfatteren. Bogen, som har forsideillustration af Dorte Frøkjær Holsting, rummer en række barndomsoplevelser og historier. Et par af dem har fundet vej til JUL I THY.

Jul hos købmanden i Heltborg

Et af årets højdepunkter hos købmandens var juleudstillingen. Den fandt sted 1. søndag i advent, som var den søndag, hvor julen blev skudt i gang alle vegne. Den fik folk af huse. Det var nemlig ikke bare en almindelig ordinar juleudstilling. Det var også en juleforestilling.

Der var som i alle andre butikker med bare den mindste julerespekt for sig selv pyntet op med julegaveidéer, julestads og nisser i alle vinduer og på gulvet foran butiksdøren. Men så havde købmandens et par ting mere, der ligesom satte trumf på. De havde et lille sammenklappeligt juletræ med farvede el-lys på. Og så en mekanisk nisse. Jeg er lidt usikker på, hvad det var, han foretog sig. Men jeg mener at huske, at han sad og trampede på en cykel med en kurv foran fuld af købmandsvarer.

Og der var også konkurrencer. Hvis man kunne regne ud, hvor mange pebernøjer, der var i en stor glasbeholder, så kunne man vinde en købmandskurv. Eller et andet år: Hvis man kunne gætte, hvor mange nisser, der var pyntet op med.

Og så var der som sagt også en juleforestilling. Ja, faktisk var der to: Én med mennesker og én med dyr.

Menneskene i juleforestillingen var Jørgen og hans på det tidspunkt to søskende, Lene og Christian. På aftalte tidspunkter kom de ind i butikken gennem døren fra stuen, iklædt nissehue og julemandsudstyr og med en eller anden gaveidé på armen, som de kækt viste frem. Det kunne være et stykke isenkram, som købmanden også havde et lille udvalg af. En EVA brødmaskine f.eks. Eller det kunne være et stykke legetøj.

Det lyder måske ikke som noget særligt, men dengang blev det imødeset med stor spænding. Ikke så meget pga. gaveidéerne – det var ikke dem, man kiggede efter. Men pga. børnene, pga. Jørgen og Lene og Christian, som vi jo kendte. Hvordan så de ud, og hvordan teede de sig. Det var nok så interessant og værd at

stå udenfor med blå næse og kolde fødder at vente på.

Dyrene i forestillingen var Anders And, Mickey Mouse, Pluto, og Chip og Chap. Købmandens havde nemlig en smalfilmsfremviser og en masse Disney film, som på denne særlige dag blev vist inde i butikken. Næsten ligesom man kunne se det rigtige Disney show i fjernsynet op til jul. Det var utrolig sjovt og noget, vi så frem til i lang tid.

Ild i juletræet under TV-optagelse

Men det var naturligvis ikke kun hos købmandens, der blev juleet. Det gjorde der også i kirken.

I 1969 var der således fjernsynstransmitteret julegudstjeneste fra Visby Kirke. Og jeg var med! Det var en lukket gudstjeneste, som var blevet optaget 14 dage før jul – kun for Heltborg Skoles 80 skolebørn, som jeg altså var iblandt. Og jeg siger jer, det var stort! Det var i fjernsynets barndom, hvor det ikke var mange forundt at komme i fjernsynet. Og så på selveste juleaften!

Så det gjaldt naturligvis om at blive set, så både moster Oda og onkel Knud kunne få øje på én og siden prale med at have en nevø, der var kendt fra fjernsynet. Men det var svært, for der var kun to tv-kameraer i kirken. Det ene stod oppe i koret og skulle udelukkende bruges til at filme præsten. Og det andet kamera stod i den såkaldte »præstekonestol« helt bagerst i kirken og optog kun vi kirkegængere fra ryggen af. Med mindre altså, at man ligesom jeg sad yderst på en kirkebænk og fandt ud af, at man altså godt kunne læne sig lidt ud i midtergangen og vende sig om og derfra vinke til moster Oda og onkel Knud og de tusindvis af andre foran skærmen. Så det gjorde jeg igen og igen. – Og jeg tror næsten jeg tør sige, at jeg den juleaften var mere på end selveste pastoren! Men det var så også, hvad det blev til. Siden har der for mit vedkommende desværre været meget langt mellem tv-optagelserne.

Forstå det, hvem der kan...

Nå, men når man det meste af tiden sidder med ryggen mod præsten og alteret og er mere optaget af at vinke til familien end at høre efter, så er det selvfølgelig ret begrænset, hvad man får med fra gudstjenesten. Men jeg kan nu alligevel huske to ting fra den julegudstjeneste, som gjorde indtryk.

Den ene ting var ret dramatisk. Mens den gode pastor Holger Andersen er i færd med at læse juleevangeliet og netop har fået forkyndt, at: I dag er der født jer en frelser....., da lyder der pludselig fra en af tv-folkene et højt GUU-UUD!... Og det kunne for så vidt have været passende nok, hvis ellers udbruddet havde været ment som en lovprisning af frelseren, som netop var blevet født. Men det var det bare ikke. Det var mere ment som et advarselsråb til præsten om, at juletræet med de mange levende lys bag ham var væltet, og at der var ved at gå ild i både træet og ham. Heldigvis lykkedes det i tide at få slukket både præsten og kameraerne – og få lavet en ny optagelse.

Det andet jeg kan huske fra gudstjenesten var mindre dramatisk. Det foregik nede i den anden ende af kirken - altså den ende, som jeg havde blikket rettet imod det meste af tiden.

På et tidspunkt skramlede det lidt ved døren. Det får en lille purk fra 1. klasse til lynhurtigt at vende sig om og udbryde:

»Så, no komme' æ ywlemand minsæl!«....

Men ak, det var nu ikke julemanden. Det var graveren, som havde været ude at ringe og nu var på vej ind i varmen igen. Og sådan kan man nogen gange blive så skuffet...

Men trods uheldet med juletræet og julemandens udeblivelse, så blev det nu en rigtig god julegudstjeneste. I Thisted Amts Tidende kunne man bl.a. læse følgende:

»Det var som bekendt Visby Kirke, som var rammen om denne (juleaftens)udsendelse, der blev en meget smuk og stemningsfuld oplevelse.

Især glædede man sig over de mange nærbilleder af kønne og glade børn, som med synlig forventning sang julens gamle salmer for landets seere. Det var både teknisk og kunstnerisk en fin præstation.

Hvad seerne ikke så var »et teknisk uheld«, som skete under optagelsen. Et af fjernsynskameraerne var skjult bag det tændte juletræ i koret, og fjernsynsfotografen blev så ivrig for at få nogle gode billeder, at han kom til at skubbe til juletræet, så det væltede ned i korbuen, hvor pastor Holger Andersen sad i sin stol.

Den usædvanlige situation blev taget i stiv arm. Børnene fortsatte med den julesalme, der var under indspilning, og pastor Andersen tog også mod det væltede juletræ med ophøjet ro. Fjernsynsfolkene fik rejst træet igen, de slukkede lys blev tændt, og så forsikrede man naturligvis, at uheldet ikke kom med i udsendelsen.«

Og det holdt stik. Uheldet blev slettet fra udsendelsen. Men aldrig fra min hukommelse!

Og tænk sig så i øvrigt at blive kaldt for et »kønt og glad barn, som med synlig forventning synger julens gamle salmer for landets seere.« Og så endda i avisen! Tag den, mor!

fra det gamle album

Sensommerrethyen 84

Foto: Chris Christoffersen

Skuespilleren Carl Nielsen har sendt dette billede fra den tid, da Møllekroen i Hurup var på toppen og havde revyer på programmet. I vognen sidder Mariann Holm, Carl Nielsen, Annette Post, Bo Pe og Tom Moskjær. Men hvem er de flotte herrer på kuskæsædet? Carl Nielsen havde også revyer på Strandkroen i Søndervig og Fjordgården i Ringkøbing. Han er udgået fra Dragsbæk Margarinefabrik og bor Carl Plougs Vej 3 på Frederiksberg, men vender ofte tilbage til Dragsbæk.

Dette billede fra Thisted Borgerskole 1960 er kommet fra Hans Jørgen Helgesen, Fuglefængervej 1, 3400 Hillerød. Han vil gerne mødes med mange af sine gamle skolekammerater til 50 års jubilæum i 2010. Det er i bageste række fra venstre Tove Kerstens, Karin Nielsen, klasselærer Sigrud Poulsen, Aksel Søe Krogh, Henning Dybdahl, Lars Bunk, Peter Reitzel, Eigil Bjerre Christensen, Hans Jørgen Helgesen, Thorvald Pedersen, Esben Hald, Anker Bang Jensen. Forreste række fra venstre: Britta ?, Lene Krog, Birgit Enggaard, Birgit Axelsen, Anne Grethe Vandet, skoleinspektør Aage Jørgensen, den næste ukendt, Anne Grethe ?, Ulla Gade Jensen, Agnete Klitgaard. Hans Jørgen Helgesen sender denne hilsen: Har du lyst til, at vi skal mødes, så kontakt mig venligst. Tlf. 4825 0343. e-mail: kohelgesen@yahoo.dk

Dette billede fra ca. 1925 er kommet fra Ulla Nyby, Hartmannsvej 149, Holstebro. Hun fortæller, at i dette hus på Kallerup Hede boede hendes oldeforældre, Caroline Marie og Niels Mathias Jensen Nyby. Familien var fra Mors kommet til Grurup i Thy, hvor 6 børn blev født. De flyttede ca. 1890 til Kallerup, hvor de fik yderligere 5 børn. Caroline Marie blev blind og levede sine sidste år hos den ældste datter, Jensine Andrea i Næstrup, hvor hun døde 12. marts 1937. Mange efterkommere bor i Amerika. Ulla Nyby har besøgt flere af dem, som det fremgik af JUL I THY 2008. Fra Amerika kom i 2005 Folmer og Vera Nyby, til Vestervig og skænkede en pavillon til Klosterparken i mindet om Folmers forældre, Nielsine og Anders Nyby.

Caroline Marie og Niels Mathias Jensen Nyby, der boede på Kallerup Hede i årene fra 1890. Det er Ulla Nybys oldeforældre. Caroline Marie levede sine sidste år hos den ældste datter Jensine Andrea i Næstrup, hvor hun døde 12. marts 1937. Niels Mathias Nyby døde i Sperring 23. april i året 1931. Billedet er fra Ulla Nyby, Hartmannsvej 149, Holstebro.

Ulla Nyby, Hartmannsvej 149, Holstebro, skriver: Det er en saga blot, da der ikke findes Gulf tankstationer mere i verden. Billedet er fra Gulf Tankstation i Strandgade i Thisted. Det er til højre min far, Bernhardt Pedersen, der boede på Fårtoftvej nr. 48, og til venstre hans kollega Åge Jacobsen, der boede på Kappelstensvej. Senere blev navnet Gulfolie ændret til Q8. Min far og Niels Steensgaard blev flyttet til Holstebro, Kaj Søgaard til Herning. Jens Jørgensen og Anker Sunesen blev i Thisted, hvor Gulf havde depot på havnen over for Eksportmarkedet og Markedshallen. Det er nu alt sammen revet ned for at give plads til det nye område på havnen. Min far havde sit eget Gulf Olie depot i Holstebro, til han gik på pension. Han døde 18. april 1991.

Konfirmander i Hundborg Præstegård 15. marts 1959. Bageste række fra venstre Erik Poulsen, Faddersbøl, Egon Balle, Jannerup, Jørgen Immersen, Jannerup, Bent Jensen, Jannerup, Poul Pedersen, Hundborg, Tage Nielsen, Jannerup, Ove Jensen, Hundborg, Mads Krogsgaard, Hundborg, Lars Larsen, Hundborg, og pastor Willer. Forrest fra venstre: Henny Vestergaard Christensen, Hundborg, Jette Christensen, Hundborg, Doris Kristensen Guld, Hundborg, Ester Vang, Hundborg, Annelise Kusk, Hundborg, Eigil Vestergaard, Jannerup, Kaj Ågård, Faddersbøl, Harry Fink, Jannerup, Holger Pedersen, Hundborg. Billedet er modtaget fra Henny Østergaard, Toorupvej 25, Vang.

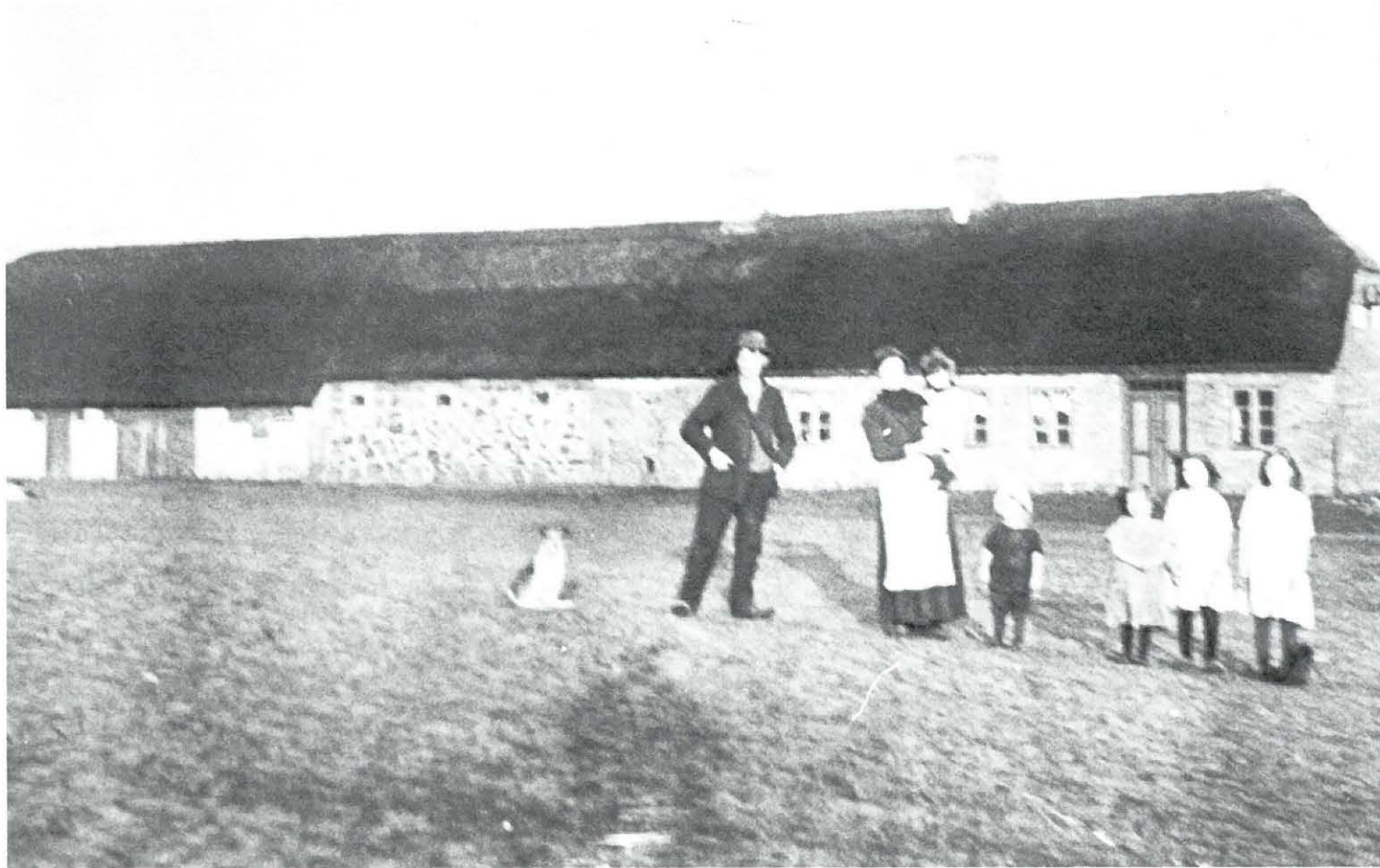
I 1959 blev de konfirmeret af sognepræst Th. Willer i Hundborg Kirke. 50 år efter mødtes de og blev fotograferet af Diana Holm. Fra venstre: Erik Poulsen, Bent Jensen, Doris Salmonsén, Holer Pedersen, Henny Østergaard, Lars Jensen, Annalise Marcussen, Egon Balle, Jette Andersen, Poul Sloth Pedersen, Ester Jensen, Jørgen Immersen og Ove Jensen. Efter at have været til gudstjeneste i Hundborg Kirke tog de til Vildsund Strand for at spise.

Thorsted-dilettanter opførte ca. 1912-15 »Eventyr på fodrejsen«. Billede og tekst er fra Lisbeth Skaarup, Markstræde 16, 1. tv, Thisted. I bageste række fra venstre: Hans Skaarup, Johannes Jespersen, Kristen Skaarup, Maren Hansen, Jens Jeppesen, Jutta Hamborg, Frederik Skaarup, Johanne Hansen, Kristian Skaarup. Spillemændene ukendt.

Thorsted-dilettanter opførte igen i 1948 »Eventyr på fodrejsen«. Denne gang var de medvirkende fra venstre: Dahl, Thea, Mikkell, Else, Holger Skaarup, Grøndahl, Dagmar, Olav, Ernfred. Oplysninger fra Lisbeth Skaarup, Thisted. Fotograf: A. Scharling.

Sådan så ejendommen Engholmvej 13 i Øster Vandet ud i 1915. Billedet er fra Verner Jørgensen, Dybdahlsvej 6, Hundborg. Til venstre står ejeren Otto Gasberg og hans kone Dorthea med Ellen på armen, født 6. februar 1913. Derefter børnene Peter, født 19. oktober 1911, Dorthea (kaldet Thea) født 28. juli 1909), Pouline (kaldet Polle, født 17. august 1907, Verner Jørgensens mor) og Else (født 20. februar 1906) Otto Gasberg var født 7. februar 1882, Dorthea den 2. maj 1885. De solgte ejendommen på Engholmvej i 1951 og flyttede til Thisted. Efter Otto Gasbergs død i 1954 flyttede Dorthea tilbage til Vandet og købte i 1960 huset på Lien nr. 16. De sidste måneder tilbragte hun på Nors Alderdomshjem, hvor hun døde 22. juni 1973.

Børge Nielsen, Falsbjergvej 4, Hunstrup, har sendt dette billede af gymnaster fra Lild sommeren 1951 eller 1952. Drenge i bageste række: Leo Kristensen, Nikolaj Kristensen, Poul Thomsen, Ejlf Kirk, Charles Klitgaard, Johannes Konge, Lasse Skadhauge. Fanebærer ukendt. Rækken foran: Karl Larsen, en ukendt, Børge Nielsen, Gustav Skovsted, Søren Kristensen, Gunnar Bartum, Niels Ingvarsen. Bageste pigerække: Brita Kristensen, Birthe Roelsgaard, en ukendt, Grethe Geertsen, Ellen Vendelbo, Else Roelsgaard, en ukendt, Elna Larsen. Forreste række: Krista, Elna Holm, Elly Jensen, Olga Lynge, Gudrun Roelsgaard, Inga Nørgaard, Ellen Nielsen. Lederen af pigeholdet, der står ude til højre, er Ellen Kolsgaard. Leder af drengeholdet: Christian Kaspersen.

Vognmand i Tved, Jens Christensen, er kommet med dette skolebillede fra Skimmerup ca. 1948-49. Han havde fået det fra sin søster, Gerda Christensen, med henblik på JUL I THY.

Bageste række fra venstre: Lærer Leed, Arne Jørgensen, Chr. Thomsen, Børge Sekkelund, Børge Nielsen, Karna Brunborg, Ninna Brunborg, Nora Kristensen, Gerda Christensen, Ruth Elin Gade. Næste række: Arne Sekkelund, Wolle Kirk, Jens Peter Krogsgaard, Ingrid Jørgensen, Anne Lise Kristensen, Ingrid Bertelsen, Grete Sørensen, Birte Bisgaard. Næste række: Fru lærer Leed med datteren Bodil, Rita Oddershede, Ruth Wittrup, Emma K. Jensen, Ella Bang, Tove Leed, Inge Marie Jensen, Annelise Thomsen. Forreste række: Aase Bisgaard, Jens Sørensen, Soend Å. Pedersen, Jørgen Thomsen, Niels Chr. Thonsgaard, Erik Christensen, Anker Christensen.

Mange unge piger var før i tiden på systue, før de blev gift. Dette billede er fra en systue i Nørregade i Thisted. Det er taget af fotograf Th. Ellemo, Thisted, med filial i Frøstrup. Billedet er fra Ruth Dalgaard, Sjørring. Hendes mor, Louise, sidder til venstre med hævet kaffekop. Hendes faster Poulina Johansen, er ved at skænke kaffe op til pigen ved siden af med høidt forklæde. Louise, født 24. august 1889, blev gift Hedegaard i 1913 og bosat i Tilsted. Poulina kom til at bo i Bedsted. På det indrammede skriftsted på væggen bag pigerne står der »Frygt ikke tro ikkun!«

De spillede dilettant i Tilsted i 1950 og opførte »På Valsen«. Billedet er fra Ruth Dalgaard, Jakobsvej 2 i Sjørring. Stående fra venstre: Jens Vangsgaard Jensen, Rigmor Kjær, Vagn Dalgaard, Niels Helleberg, Bertha Helleberg, Peder Pedersen, Erik Jacobsen, Ricard Skaarup Larsen, Niels Pedersen, en ukendt og Ruth Dalgaard. Siddende: Poul Helleberg og Alfred Vestergaard. Instruktøren ukendt.

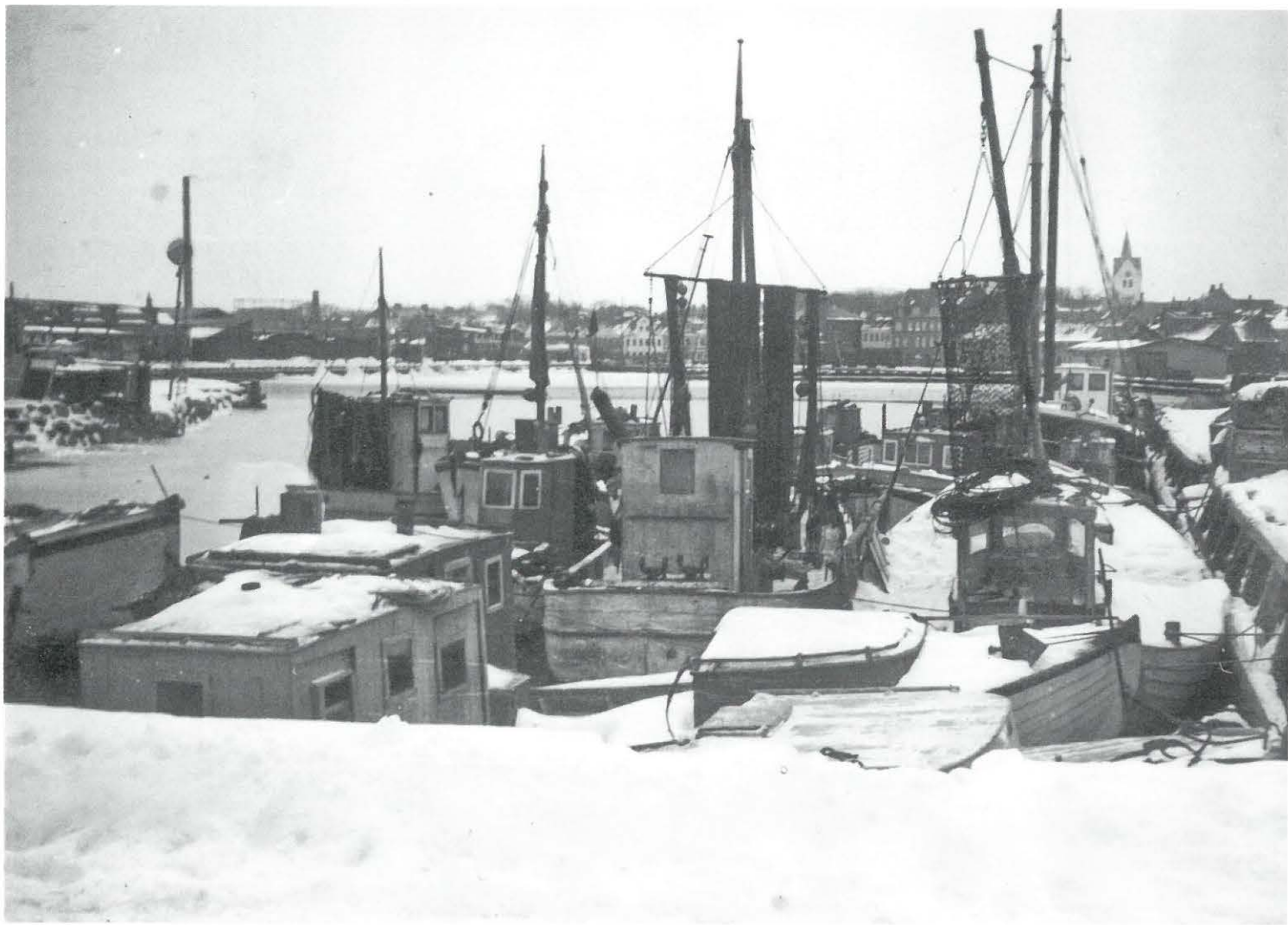
Gymnaster fra Tilsted på Sjørring-Vold 1946. Bagest fra venstre: Fanebærer Valdemar Kjær, nr. 2 Rigmor Kjær, nr. 3 Nora Vangsgaard, nr. 4 Grethe Helleberg, nr. 5 lederen ukendt. 2. række: Nr. 4 fra venstre Ellen Jacobsen. Forreste række Grethe Vestergaard, Grethe Østergaard, Ruth Dalgaard og Mary Søndergaard. Billedet med navne er fra Ruth Dalgaard, Jakobsvej 2, Sjørring.

Dette billede er taget i julen 1939 på "Nebel" i Vester Vandet. Gårdens ejere, Marie og Jens Larsen, er samlet med deres børn og plejebørn. I forreste række mellem Jens og Marie står Anna, Vagn og Meta. Bagest fra venstre: Harald, Nikolaj, Olga (svigerdatter), Marie, Oluf og Henry. Billedet er fra Ruth og Vagn Dalgård, Jakobsvej 2, Sjælland.

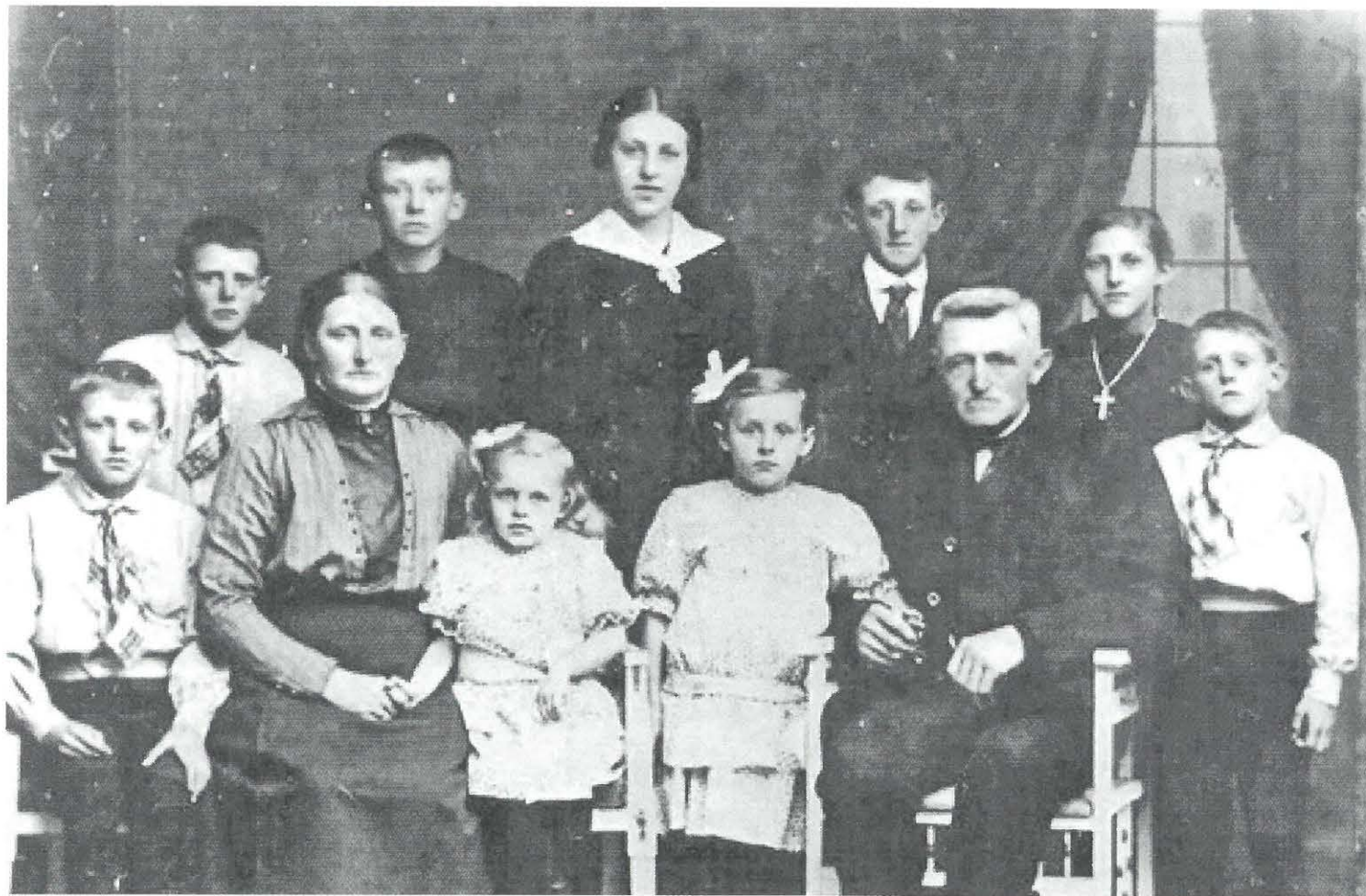
Tilsted-gymnaster ca. 1951-52. I bageste række fra venstre: Lis Pedersen, Bodil Pedersen, nr. 3 og nr. 4 ukendte, Olga Helleberg, Rigmor Dueholm, Lizzie Svalgaard, Else Sjælland, en ukendt, fanebærer Lis Pedersen. 2. række. De fire første ukendt. Derefter Helga Støvring, en ukendt, Bertha Helleberg, en ukendt. Forreste række fra venstre: nr. 1 ukendt, nr. 2 Lissie Morsing, Grethe Østergaard, en ukendt, Ruth Dalgaard, Erna Jensen, Rigmor Yde, en ukendt. Siddende nr. 6 Ellen Jacobsen. Billedet med navne er fra Ruth Dalgaard, Jakobsvej 2, Sjørring.

Morten Andersen, Grønning 13, Thisted, har igen sendt et billede til JUL I THY. Denne gang er det fra den østre havn i Thisted, og han formoder, at billedet er taget omkring 1945.

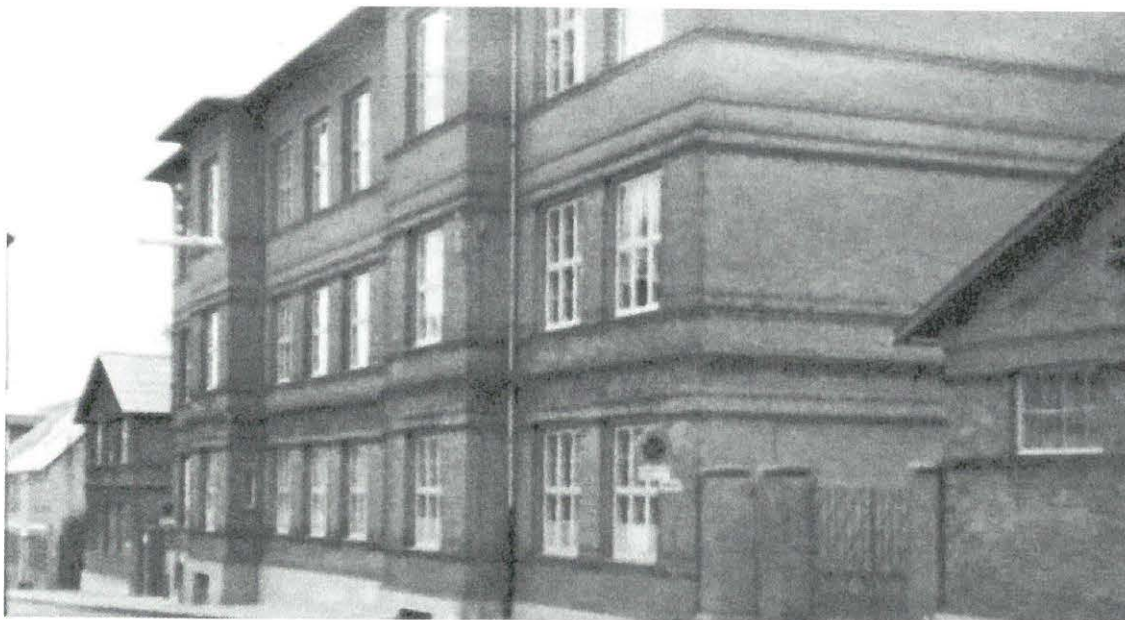
Henning Kjeldgaard, Islandsvej 25/4, Thisted, har igen i år sendt nogle billeder til JUL I THY. Han oplyser, at dette billede af en ejendom i Ballerum formentlig er taget omkring år 1900: Ejendommen tilhørte min oldefar Anders Nielsen Andersen, som står til venstre. Ved siden af ham hans kone Marie. Til højre deres datter Agnes. Hun rejste sammen med sin mand til Amerika og bosatte sig i staten Iowa i USA. Hun kom aldrig til Danmark igen.

Henning Kjeldgaard, Islandsvej 25/4 er kommet med dette billede af hans mors forældre, Ane og Peder Chr. Sunesen i Kåstrup. Peder Chr. Sunesens første kone døde i barselseng i en alder af 32 år, da hun havde født 9 børn. Han blev gift anden gang med Ane Andersen fra Ballerum, og de fik sammen 9 børn. I bageste række Martin, født 1904 (mejerist), Margrete f. 1900 (boede i Thisted), Anders f. 1903 (landmand), Marie f. 1906 (min mor) boede i Sennels. Forreste række: Theodor f. 1909 (tømrer), Ane Sunesen f. Andersen 1873, Gudrun f. 1914 (sygeplejerske), Elisabeth f. 1912 (syerske) P. Chr. Sunesen f. 1856, Harald f. 1910 (smed).

Flere på dette billede udvandrede til Argentina. Billedet er fra Henning Kjeldgaard, Islandsvej 25/4, der oplyser: Peder Chr. Sunesen i Kåstrup var far til en stor børneflokk. Hans første kone, Margrete Sørensen, fødte 9 børn. Hun døde 32 år gammel i barselseng. Barnet døde et halvt år efter, og en pige, Dorthea, døde som 11-årig. Billedet viser P. Chr. Sunesen sammen med sin svigermor og 8 børn af første ægteskab. Svigermoderen ville gerne fotograferes sammen med sine børnebørn, inden P. Chr. Sunesen indgik nyt ægteskab. Bagest står P. Chr. Sunesen og derefter i bageste række: Søren Knakkegaard f. 1884 (præst i Argentina), Kristiane f. 1883 (lærerinde i Argentina), Peter f. 1888 (lærer), Dorthea Marie Christensen (mormor), Christian f. 1889 (lærer) Dorthea f. 1887, død 1897, Kathrine f. 1885 (boede i Hjørdemål). Forreste række: Ottomine f. 1892 (boede i Lønnerup), Frederik f. 1890 (farmer i Argentina).

Henning Frøkjær Kristensen, Broagervej 15, 7500 Holstebro, har billeder fra Thisted Borgerskole, også kaldet Vestre Skole, ca. 1954-56. Henning er født 1. februar 1943. Hans far var smedemester på Kastet 3 i Thisted, og han blev udlært på Cimbria i 1962. Han kan huske navnene på de fleste. I forreste række er de to første ukendt. Derefter Ruth Johansen, Kaja Sørensen, lærerinde frk. Tousgård, Margith, Tove, Ebba og Laila Pedersen. Mellemste række fra venstre: Henning Frøkjær Kristensen, Tage Søgård, Lisbeth. De to næste ukendt. Derefter Sonja, Irene, Ingelise, Torben Bunk og Jørgen Thorup. Bageste række: Poul Vittrup, Anton Svoldgård, den næste ukendt. Derefter Kaj Poulsen, Hans, Erik Tjæreborg og Poul Sloth.

Dette billede er kommet fra Alice Karoline Dybdahl, Trinvej nr. 7 i Sperring. Hun fik det fra sin faster, Maren Dybdahl, der kom på Rønhedecentret i Bedsted. Billedet er taget i Sårup ca. 1937, da Niels og Caroline Dybdahl havde gården. Børnene er fra venstre Holger, der blev agronom, ansat i det danske landbrugsministerium og udsendt til opgaver i udlandet, bl. a. Bonn og Haag. Derefter den lille Mette, der fik bopæl i Ebeltoft, hvor hun døde. Den store er Anna, der bor i Thisted, enke efter Holm Rask. Derefter Søren, der fik en gård i Bjerre og havde losseopgaver på Hanstholm Havn (far til Alice Karoline Dybdahl på Trinvej). Så kommer faster Maren, der var køkkenleder på Svankjær Efterskole og kom på Rønhedecentret. Sidst Jens, der blev kvægavler i Californien og har kontakt til de udvandrede præstesønner fra Ræhr: Carl (guvernørkandidat), Hans og John Mehr. Billedet blev taget i anledning af, at Maren havde været syg længe, og der var fare for hendes liv. Hun blev taget op af sengen og ud i skoven ved gården for at blive fotograferet. Men hun overlevede og kunne i mange år varetage hvervet som køkkenleder i Svankjær, indtil hun gik på pension.

Til JUL I THY 2005 fortalte John Mehr (døbt Johannes) om 10 fra Ræhr-Hansted-Vigsø, der udvandrede til Amerika. Blandt dem var Jens og hans kone Anne, født Bjerre.

Gården i Sårup, som Caroline og Niels Dybdahl boede på i 1937. Gården i Sårup blev efter Niels og Caroline overtaget af sønnen Aage, gift med Lillian. Efter Aages død i 1996 overgik gården til datteren Anne Marie, gift med Martin Bojesen.

Dette billede var i JUL I THY 2008 side 50, men desværre med forkert tekst. Billedet er fra Nors Skoles udflugt i 1923 til Nors Sø ved Ørgård. Jørgen Hundahl, Silstrupvej 31, oplyser: Manden i midten i 2. række fra oven med lys hat er lærer Jensen. Nr. 2 og 3 fra højre i 3. række fra oven er Dorthea og Martin Vilsbøl. Nr. 6 fra højre i 4. række er Maren Hundahl. Nr. 1 fra venstre i 4. række er Karl Hundahl. Nr. 4 fra højre i 2. række fra neden er Chr. Tolbøl. Nederste række fra højre er Andreas og Aage Christensen (fra stationen). Måske læsere kan sætte flere navne på.

Dette billede var i JUL i Thy 2008 side 56. Konfirmander fra Thisted 23. marts 1952. Navne blev efterlyst, og flere er kommet fra Karen Bang Jørgensen, Gørtlervej 10, Randers, og Bent Vangsgaard Jensen, Vejle, sendt til Vangsaar Arkiv. I bageste række fra venstre er nr. 3 Leo Hansen, nr. 4 Kjeld Bødker. 2. række fra venstre: nr. 1 Hans Jørgen Larsen Svoger, nr. 4 Jens Østergaard Poulsen, nr. 8 Ib ?, nr. 9 Jørgen Dolmer. Foran fra venstre: Grethe Lis Jensen, pastor Helge Eigil Kejser, Anni Oddershede, Karen Bang, Anny Aas Jensen, en ukendt, Inge Seiersbøl.

Dette billede er kommet fra Kristian Richardt Møller, Månevænget 16, Tilsted. Det er fra Aarup Skole sommeren 1949. Skolen var 2-klaset. De tre første årgange gik i 1. klasse. De fire næste i 2. klasse. I vinterhalvåret gik 1. klasse i skole hver eftermiddag fra kl. 13 til 16, anden klasse hver formiddag fra kl. 9 til 12. I sommerhalvåret gik 1. klasse i skole de første fem hverdage kl. 13 til 16, og lørdag kl. 9 til 12. Anden klasse gik de første fem hverdage kl. 8 til 12 og havde fri om lørdagen. Undervisningen i begge klasser blev klaret af lærer Aage Rolighed Christensen, som var ansat på skolen fra 1947 til den lukkede i 1968. I bageste række fra venstre: Søren Gudmund Kappel, Svend Larsen, Ernst Salomon Christensen, Knud Harbo Andersen, Alfred Johannesen, Thomas Thomsen, Holger Vad Andersen, Conrad Bagger Thomsen og Harry Lykke Christensen. 2. række fra venstre: Annalis Olesen, Lilly Bransholm, Helga Nielsen, Lilly Præstegaard Kirk, Elin Vad Andersen, Gudrun Kappel, Tove Thomsen, Else Dahl Eriksen, Ritha Bransholm og fru Rolighed Christensen. 3. række: Elly Sørensen, Bodil Kappel, Margrete Sørensen, Johanne Larsen, Aase Thomsen, ???????, Erna Christensen, Ingrid Vad Andersen og Margit Kappel. 4. række: Bent Olesen, Poul Erik Andersen, Kristian Richardt Møller, Holger Buchhave, Knud Thinggaard Larsen, lærer Aage Rolighed Chrstensen, Lars Jacobsen, John Thinggaard Larsen, Rudolf E. Christensen og Sonja Guld Immersen Jensen.

Dette billede af gymnaster 1954-55 er kommet fra Verner Jørgensen, Dybdalsgave 6, Hundborg. Gymnasterne er fortrinsvis fra Hurup og omegn. Enkelte er tjenestekarle fra Nordthy. Forreste række fra venstre: Ester Sårup, Henny Sørensen, Ingrid Hundskjær, Anne Grethe ?, Kirsten Kortbæk, Gudrun Yde. 2. række: Fanebærer Vagn Dorf Pedersen, leder Anna Lavsén, Karen Marie Kammersgård, Ellen Agesen, Inge Lise Vendelboe, Jonna Jensen, Vibeke Brandt Lassen, en ukendt, pianist Inger Andersen. 3. række fra venstre: Wolle Kirk, John Johnsen, Gunnar Ringgård, en ukendt, Verner Jørgensen, Erik Vendelboe, Børge Larsen, Benny Houe. 4. række: De første fem ukendte, nr. 6 Palle Videbæk, nr.7 Bent Diechmann, leder Harry Nicolajsen.

De var på konfirmandholdet i Thisted 1946-47 da S. Nyegaard var sognepræst i Thisted-Tilsted, senere provst. Han står yderst til højre. I forreste række sidder Gerda Vestergaard som nr. 2 fra venstre. Nr. 9 i denne række er Ruth Dalgaard (Hedegaard). Thisted-Tilsted var ét pastorat indtil 1980, da Tilsted blev udskilt. S. Nyegaard var sognepræst 1937-52.

Hans Jørgen Helgesen, Fuglefængervej 1, 3400 Hillerød, har sendt dette billede fra Thisted Borgherskole, 1. klasse 1951. Klasselærer Anna Hviid sidder i forreste række. Hans Jørgen Helgesen står i bageste række nr. 8 fra venstre. I 2. række er nr. 1 fra venstre Anker Bang Jensen. Navne på flere elever ønskes.

Dette billede er taget ved Skjoldborg Skole 1943-44. Meta Mouritsen, Markvænget 39, Thisted, er kommet med billedet. Hun har fået det med tekst fra Willy Hove, Hervangen 21, Munkebæk, 3120 Dronningmølle. Han har bag på billedet skrevet: For fejl garanteres ikke! Til venstre står lærer Boesen og frue, i høje side lærer Arne Aabenhuis og fru Anna med sønnen Ole. I bageste række fra venstre Jørgen Kortegård, Knud Frimer, Harry Midholm, Bent Thomsen, Åge Nielsen, Hans Sørensen, Richard Petersen, Gunnar Sørensen, Tage Brogård, Johannes Evald. Næste række: Kirsten Kortbæk, Gudrun Jensen, Lis Jørgensen, Gerda Frost, Gudrun Grønkjær, Hedvig Pedersen, Meta Christensen, Stinne Jensen, Ragnhild Christensen, Hanne Sørensen, Elly Petersen. Næste række: Hans Petersen, Jørgen Jensen, Poul Jensen, Frede Svønningsen, Alfred Petersen, J. Chr. Olsen, Herluf Ibsen, J. Chr. Nielsen, Svend Kusk, Thomas Pedersen, Gunnar Sørensen, Johannes Oddershede, Johannes Ibsen, Hans Jørgen. Næste række: Anna Lis Salmonsens, Ejnar Jensen, Eva Toftdal, Gerda Jensen, Gerda Carlson, Gerda Hove, Elisabeth Nielsen, Gerda Jensby, Gudrun Jensby, Ellen Olesen, Kirsten Sørensen. Næste række: Edith Dalgård, Edith Grønkjær, Herdis Ibsen, Inge Jensen, Maja Rysgård, Anna Grete Dige, Else Brogård, Anna Andersen, Ellen Villesen, Esther Pedersen, Anne Frøkjær, Lis Jensen, Magda Bang. Næste række: Svend Å. Frimer, Jens Sørensen, Sv. E. Enevoldsen, Knud Bangsgård, Knud E. Villesen, Agner Jensen, Holger Jensen, Holger, Sv. Kortegård, Gunnar Skadholm, Anders Christensen, Jens Jensen, Svend Nielsen. Forrest: Holger Jensen, Willy Hove, Gustav Carlson, Erik Jensen, Anders Sørensen, Anders Nielsen, Jens Nicolaj Jensen, J.P. Skadholm, Jens Jensen.

Dette billede er taget ved Kirkebykolen i Nors 1956-57. Tonny Pedersen Buhl, Tranumparken 21, Aalborg Øst, har indsendt billedet.

1. klasse:

1. række: Keld Wigh Kristensen, Johannes Søe Pedersen. 2. række: Tonny Pedersen (Buhl), Mogens Yde Pedersen. 3. række: Rosa Hundahl Andersen (Tobiasen), Anny Andersen (Pedersen). 4. række: Tove Vinther (Jensen), Ulla Svendsen (Jepsen). 5. række: Else Kristensen, Bente Søe Pedersen. Fraværende: Mogens Borggård Madsen var sygehusindlagt i længere tid.

Bagest 3. klasse, fra venstre (forrest):

*Aase Saugbjerg, Edel Vestergård
Nora Hundahl Andersen, Kirsten Møller
Inger Tilsted, Anne Grethe Mikkelsen*

Til højre for 1. klasse sad 2. klasse, som kun bestod af 3 elever: Linda Oddershede, Aase Svendsen og Johannes Sanddahl (er ikke med på billedet). Læreren var Ejnar Rasmussen.

Chr. Houmark Hammer, der har sendt billedet fra Stagstrup Skole, begyndte i skolen i 1929 og har boet tæt ved skolen i over 70 år. Da beboerne på plejehjemmet »Vestergården« i Sundby var interesseret, har han fortalt lidt om skolens historie:

Min skolegang begyndte i 1929. Skolen var taget i brug i 1924, så den var forholdsvis ny. Den gamle skole, som den afløste, lå lige syd for kirkegården i Stagstrup. Kirkegården har formentlig opslugt det areal, hvor skolen lå den gang. Jeg kan godt huske bygningen, fordi den blev liggende temmelig længe efter, at den var nedlagt som skole. I 1923 blev der bygget en ny skole på hjørnet af Ågårds mark. I denne skole hos lærer Bangsgaard gik jeg alle mine 7 år i folkeskolen, og mine sønner har gået her. Men for dem blev det kun nogle få år. Den blev nedlagt i 1961 og afløst af en centralskole for hele Harring-Stagstrup Kommune.

I lærer Bangsgaards tid brugte vi meget griffel og skifertavler i stedet for papir. Ligeledes pen med blækflaske. Blækklatter var ikke populære hos Bangsgaard. Med lærer Andersen kom der nyere metoder, da han overtog efter krigen. Men fælles for dem begge var, at undervisningen var tilrettelagt, så man forventede, at børnene fik de elementære kundskaber,

De mindre børn gik i skole 4 dage om ugen i sommerperioden og 2 dage om vinteren. De større børn i den store klasse gik to dage om ugen i sommerhalvåret og 4 dage om vinteren..

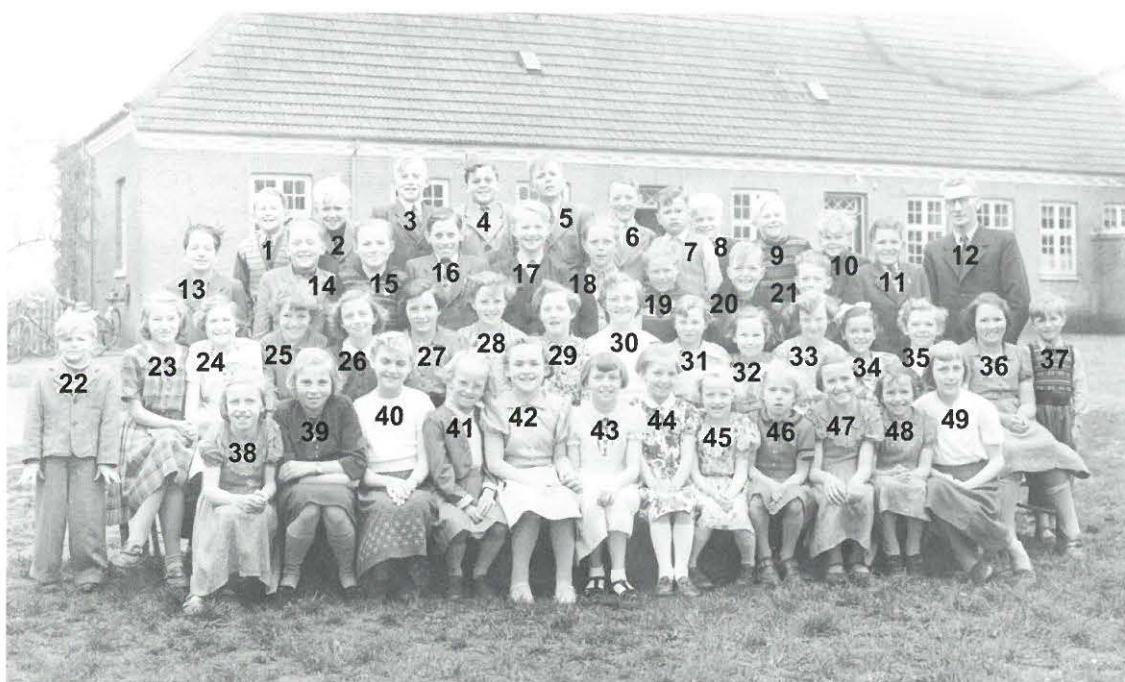
De elementære fag var dansk og regning, Endvidere blev Bibelhistorie, Danmarkshistorie og Geografi gennemgået grundigt. Rengøringen stod lærerfamilien for.

Lærer Valdemar Bangsgaard var født i Skyum i 1882 som søn af præstegårdsforpagteren. Lærer Kr. Ehlers Andersen var født 1900 i Todbøl.

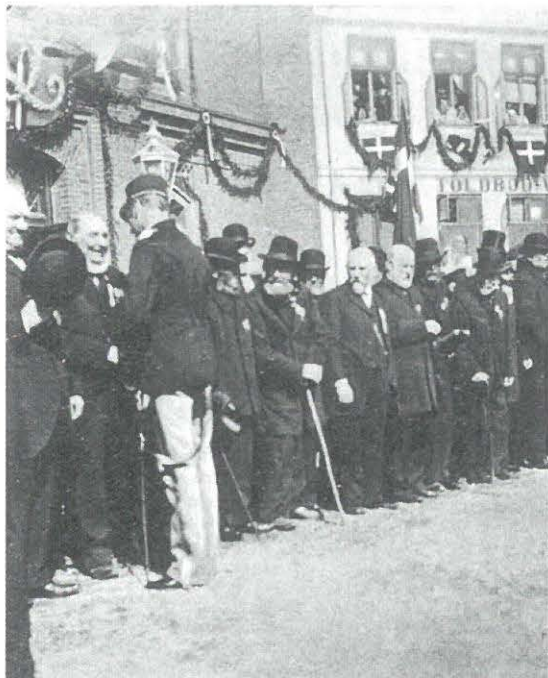
Da den ny centralskole blev indviet i januar 1962, holdt amtmand Martensen-Larsen indvielsestalen. Endvidere talte amtsrådsmedlem Harald Nygaard med flere. Sognerådsformand Niels Riis fortalte, at skolen havde kostet 921.000 kr. og at man ville gå i gang med opførelse af 3 lærerboliger til i alt 300.000 kr.

Min kone Lis blev formand for skolekommissionen kort tid efter, og hun kunne oplyse, at der gik flere år, før alle børn fra Sundby blev flyttet til Stagstrup.

Chr. Houmark Hammer bor nu på Gudnæsvej nr. 10.

1. Knud Jørgen Thomsen	18. Ejvind Mortensen	34. Irene Poulsen
2. Niels Ole	19. Thomas Munk	35. Ellen Kløjgaard
3. Karl Richard Toft	20. Robert Christensen Kaj	36. Inger Holmgaard
Christensen
4. Svend Poulsen	21. Christen Kløjgaard	37. Søren Møller
5. Bent Jensen	22. ? Nielsen (bror til nr. 10)	38. Marie Møller
6. Ejner Andersen	23. Britta Krarup	39. Grethe Poulsen
7. Morten Hammer	24. Else Frederiksen	40. Ingrid Thomsen
8. Hans Jakob Krarup	25. Birthe Christensen	41. Bodil Jensen
9. Gunnar Poulsen	26. Lis Jensen - Anders Jensen	42. Tove Larsen
10. Regner Nielsen	27. Kirsten Holmgaard
Christensen	43. Lisbet Toft
11. Kresten Christensen
Holmgaard	28. Hanne Bjerregaard
Christensen	44. Magda Toftdahl
12. Lærer Chr. Ehlers Andersen	29. Sonja Storgaard Jensen	45. Margit Andersen
13. Aksel Rægaard Pedersen	30. Mary Thomsen	46. Merethe Pedersen
14. Jens Christian Bruun Toft	31. Ellen Vestergaard	47. Dagny Møller
15. Verner Poulsen	32. Lilly Hummelshøj	48. Ellen Holmgaard
16. Eigil Hyldgaard	33. Elna Andersen	49. Kirsten Karlsen/Gramstrup

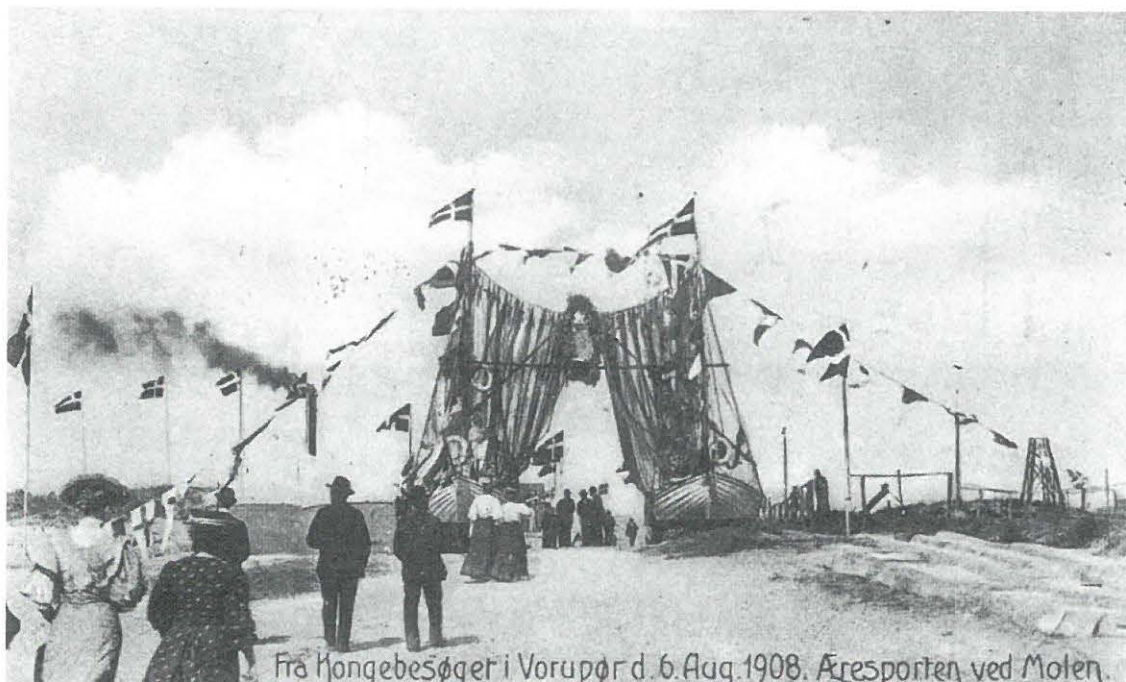

Veteraner var mødt op på havnen i Thisted for at hilse på kongen.

Gerda Klit Hansen, Schweizerdalsvej 39, 2610 Rødovre, har sendt Dansk Filatelistisk Tidsskrift nr. 1 2009 for at gøre opmærksom på, at der er gengivet postkort fra Thisted. De er fra 1908, da kongeparret var på besøg. Det var Frederik den 8. og dronning Lovisa. Konseilspræsident J.C. Christensen havde arrangeret en Jyllandsrejse for kongeparret med stop flere steder, bl.a. Kolding og Varde. Fra Ringkøbing gik turen i åben karet til Hee, hvor J. C. Christensen og han hustru Karen bød på frokost i haven. Undervejs til Lemvig blev der aflagt besøg på Nr. Vosborg. Fra Lemvig sejlede kongeparret med kongeskibet til Thisted med ankomst den 6. august. Næste dag fortsatte kongeskibet til Skive og videre til Løgstør og Aalborg.

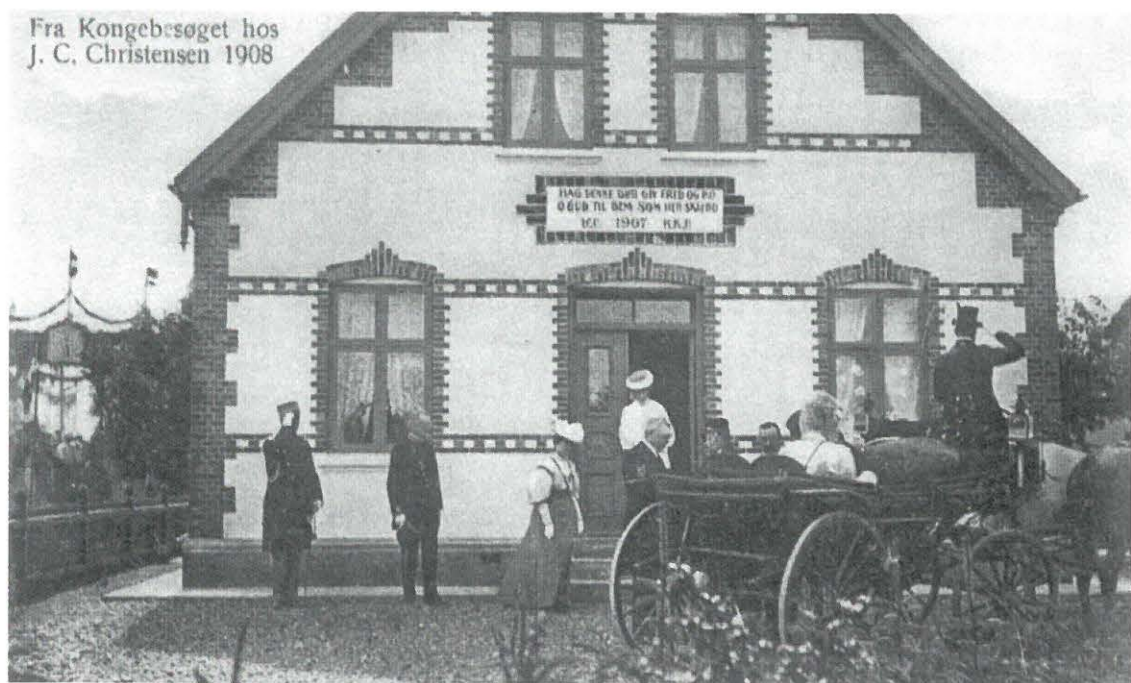

Fra modtagelsen på havnen i Thisted den 6. august 1908.

Fra Kongebesøget i Vorupør d. 6. Aug. 1908. Æresporten ved Molen.

Fra hele Jylland var der fremskaffet biler til at køre kongeparret med følge til Vorupør, hvor der var rejst en flot æresport. Turen gik til den nyopførte mole.

Fra Kongebesøget hos
J. C. Christensen 1908

Fra modtagelse ved J. C. Christensens hjem i Hee.

Dette usædvanlige billede af Toed Kirke er ifølge oplysninger til Lokalthistorisk Arkiv i Thisted taget i året 1900. Den første plantør, Jens Nielsen, begyndte i april 1900. En plantørbolig stod klar, da han i juli 1902 blev gift med Marie Sørine Jensen. Deres søn, Svend Nielsen, fortalte til Nors-Tved bogen 2001, at da hans far tiltrådte, var der ingen træer, undtagen oppe på Rosbjerg, hvor der var en gammel have, men ellers flyvesand, hede og klit. Mange fik arbejde med at plante, og landskabet ser i dag noget anderledes ud.

Det ny album

Ingrid Vang havde taget initiativ til, at konfirmander kunne samles 60 år efter. 21 blev konfirmeret i Hurup i 1949 af provst Nørsøller-Jensen, og 7 var mødt op, da dette billede blev taget i Hurup Kirke i maj 2009. Fra venstre Inge Posselt (Todbøll), Eigil Johan Nielsen, Leif Larsen, Mogens Filtenborg, Ejnar Sørensen, Ingrid Vang (Sloth) og Knud Erik Hunsbjerg. Bjarne Ladefoged blev også konfirmeret for 60 år siden, og han stødte til selskabet senere på dagen, så man kom op på 8 ialt. Foto: Knud Erichsen.

55 år efter, at de havde taget eksamen fra realskolen ved Munkevej i Thisted, mødtes de for at mindes. I forreste række fra venstre: Henny Koch (Nedergaard Hansen), Gerda Larsen (Østerby), Anni Mikkelsen (Høgholm), Inger Handest, Grete Juul (Agerholm) og Gerda Jeppesen (Jacobsen). 2. række: Karin Holmboe (Rosholm), Inga Landbo (Vang Christensen), Aase Søndberg (Kilsgaard), Kirsten Elgaard (Møller) og Raghild Fabricius (Fosgaard). Bageste række: Christen Nielsen, Tove Klit Pedersen (Christensen), Hans Jørgen Jørgensen, Erling Harbo, Finn Sørensen, Aksel Møller Knudsen, Elmer Gade, Ole Tandrup og Ove Hupfeldt. Foto: Klaus Madsen.

15 gamle elever, der gik ud af Thisted Realskole 4 A i 1959, mødtes i juni 2009 ved deres gamle skole, den tidligere Østre Skole, der blev Thistedes første gymnasium og nu er hjemsted for VUC. De 15 af 24 mulige blev i Thisted Dagblad præsenteret på denne måde: Gerda Thinggaard (Klausen), Ingrid Madsen (Christensen), Margit Jensen (Andersen), Ruth Pedersen (Touborg), Inger Christensen (Mortensen), Jørgen Sloth Nielsen, Karl Ole Steenild Lund, Margit Mortensen (Eriksen), Jens Yde, Magny Kristensen, Niels Thure Krarup, Knud Bøvbjerg, Leif Larsen, Frank Hedegaard og Lars Prior Larsen. Foto: Diana Holm.

En søndag i april 2009 mødtes konfirmander fra 1959 i Nørhå Kirke. De var konfirmeret 5. april 1959 af sognepræst Hartvig Wagner. Han mødte op som emeritus og blev fotograferet sammen med de gamle konfirmander. Forreste række fra venstre Ragnhild Kålund (Lauritsen), Vita Solveig Jensen (Christensen), Elinor Yde Christensen (Lylhne), Ruth Trab Iversen (Christensen), Ketty Irene Rolighed (Møller) og Kaj Ringkjær Munk Pedersen. Bagest fra venstre Knud Morberg Madsen, Arne Vestergaard Pedersen, Else Marie Nielsen (Christensen), pastor Wagner, Jens Ulrich Tøfting Madsen, Tage Hedeholm og Lilian Søe (Kristensen). Foto: Diana Holm.

De blev konfirmeret for 50 år siden i Snedsted og mødtes igen i marts 2009. Forrest fra venstre Elisabeth Krogh (f. Østergaard Jensen), Gudrun Jensen (Pedersen), Aase Elkjær (Andersen), Sonja Hermansen (Nielsen), Ebba Jensen (Drechsler), Bente Thomsen (Søndergaard), Minna Jensen (Guld Immersen Jensen). I midten fra venstre: Ellen Graugaard (Nielsen), Else Marie Uhrbrand Petersen (Nielsen), Anna Maria Holst (Andersen), Else Marie Krabbe (Jensen), Bodil Hedegaard Christensen (Hedegaard), Elin Dahl Jensen (Dahl Eriksen) Aase Fink (Klostergaard), Elin Lindemann-Larsen (Kristensen) og Leif Østergaard Kristensen. Bageste række fra venstre Preben Møller Christensen, Arne Sørensen, Knud Erik Christensen, Jørgen Knakkegaard, Carl Henning Jeppesen, Egon Kjeldtoft, Poul Olesen og Erik Bredahl Jakobsen. Foto: Atelier PhotoCare, Thisted.

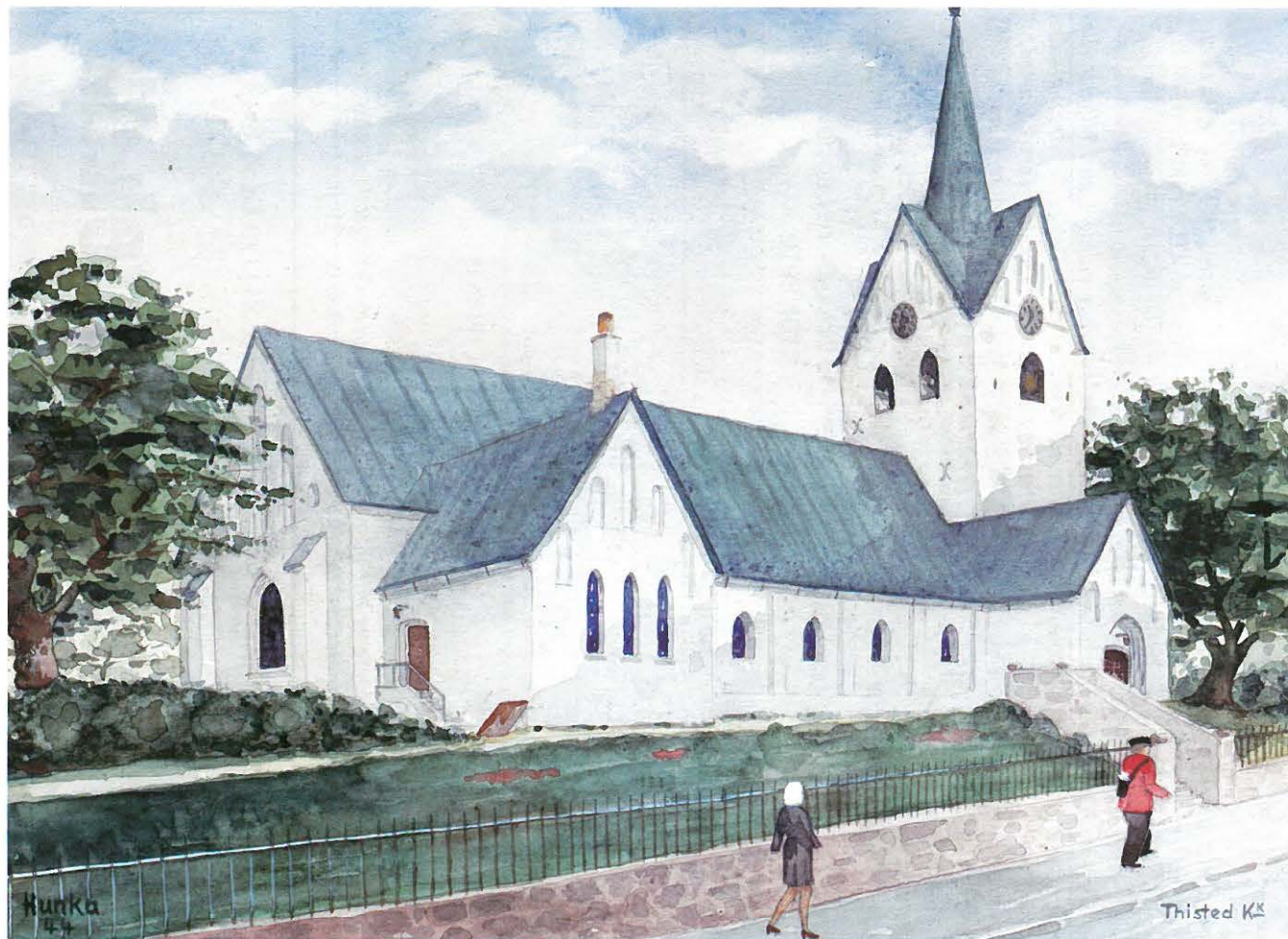
50 års konfirmander samledes i marts 2009 i Lild Kirke. Forreste række fra venstre Hanne Kristensen (f. Eriksen), Signe Hoxer (Pedersen), Else Kold (Møller), Aase Overgaard (Kristensen). Midterste række: Jens Simonsen, Aksel Badstue, Elly Pedersen (Andersen), Jens Chr. Jensen, Hans Henne Hansen. Bageste række Hardy Lyngge Nielsen, Hans Jørgen Andersen, Niels Kr. Kristensen og Keld Andreasen, Foto: Atelier PhotoCare, Thisted.

Konfirmander fra 1949 i Sjørring samledes for at fejre 60 års jubilæum. Bagest fra venstre: Vang Jensen, Ewald Hansen, Knud Hedegaard, Henry Pedersen, Johanne Kusk Poulsen, Anders Jensen, Arne Bang Larsen, Jørgen Skriver Kloster og Henninge Kristensen. Forrest fra venstre: Ingeborg Christensen, Nora Hørup Poulsen, Gudrun E. Nielsen og Aase Skriver Jensen. Foto: CLICK-fotografen i Thisted.

Elever på Thisted Gymnasium og HF fejrede 50 års jubilæum i 2008. Stående bagest fra venstre: Bjørn Møller, Jens Kristian Sørensen, Torsten Serritslev Petersen, Fritz Overgaard, Poul Walløe-Hansen og Erik Kvist. Midterste række: Thomas Mikaelsen, Orla Winther-Sørensen, Else Klit Kristensen (Nielsen), Kirsten Røge (Vestergaard), Soend Ib Mose og Erik Morsing. Forreste række fra venstre Hanne Gundtoft Gregersen, Inge Windfeld (Eriksen), Gunhild Skadhauge (Gregersen), Harriet Betak, Anna Ingerslev (Hillbrandt) og Bodil Bjerregaard. Foto: Atelier PhotoCare, Thisted.

Torsten Serritslew-Petersen, Baunevænget 4, 8410 Rønne, har igen sendt et billede til JUL I THY. Torsten, der stammer fra Kjelstrup ved Thisted, er tidligere kommet med et billede af den gamle toldbod i Thisted. Sidste år var hans bidrag et billede fra Østerbakken i Thisted. Det blev sat sammen med forfatteren Søren Sørensens barndomserindringer. Ovenstående billede af Thisted Kirke har han fundet på et loppemarked i København. Det er en original tegning fra 1944. Det er vanskeligt at se navnet på tegneren. Det kan tydes som noget i retning af Hunby. Kan læsere i København eller andre steder komme os til hjælp?

Julehilsen fra Thy

Hvert år, når julen nærmer sig, sidder der mennesker rundt om i verden og venter på, at JUL I THY skal dukke op. Nostalgien blomstrer, når der fortælles om julen i gamle dage, og nye begivenheder studeres med interesse. Thy fik Danmarks første nationalpark, og Dronning Margrethe ønskede at se, hvad det indebar.

Mange fra Ræhr og omliggende sogne rejste til Amerika, bl.a. præstesønnerne Carl og John Mehr. Flere fra familien Sunesen i Kåstrup endte i Argentina. Holger Jensen fra Tilsted tog til Afrika og oprettede Jensen Safari. Flere fra Thy rejste til Austra-

lien. Et par piger fra Thisted til Paris, og så venter en mand i Israel trofast på JUL I THY hvert år. Han lærte dansk i Hillerslev Præstegård for godt 60 år siden og mestrer stadig det danske sprog.

Tak til alle, som har bidraget med billeder eller tekster til denne udgave. Det er 78. årgang siden starten fra en boghandel ved Store Torv i Thisted, og det er 38. gang, de nuværende udgivere sender JUL I THY på markedet.

Med julehilsen fra Thy.
Jørgen Miltersen

Lauge Fastrup, Langdyssevej 18, Thisted, tager ofte ud i Nationalpark Thy, medbringende sit store fotoudstyr. Dette billede af en Tinksmid (tv.) og en Gøg (th.) er taget i Nationalparken den 21. juni.

www.thisted-bibliotek.dk

Thybo Biler

OPEL

CHEVROLET

SAAB
Aut. service

IVECO

Thisted - Vestervig - Holstebro

www.thybo-biler.dk

Dagli' Brugsen

- Gør det med et smil...

Snedsted

Hovedgaden 40, 7752 Snedsted

Tlf. 9793 4012

TANDLÆGE

Lisbeth damgaard

TANDPLEJER

lone lilleøre

Kronborgvej 49

7700 Thisted

Tlf. 9792 4020

kronborgvej@c.dk

Sparekassen LIMFJORDEN

Du finder os rundt om Limfjorden og på sparlim.dk

Bedsted

Vestervigvej 79

Tlf: 9794 8024

Hurup

Mejerivej 2

Tlf: 9688 1177

Sjørring

Vorupørvej 46

Tlf: 9797 1603

Snedsted

Hovedgaden 50

Tlf: 9793 4711

NJ EDB & KONTOR SERVICE

Niels Jensen

Servicekonsulent

Kastanievej 37, 7700 Thisted

Tlf. 97 92 22 55 . Mobil 20 42 22 22

mail@njedb.dk . www.njedb.dk

Thisted Svane Apotek

Storegade 5 · 7700 Thisted

Telefon 97 92 00 11 · Telefax 97 92 11 88

e-mail: thisted@apotekeren.dk

www.thisted.apotekeren.dk

restaurant
BRYGGEN

BØFHUS • BRYGGERI • BAR
Sydhavnsvej 9 • 7700 Thisted • Tlf. 9792 3090
www.bryggen.eu

LD Auto

v/ Lars Dahl . Dragsbækvej 70 . 7700 Thisted

97 92 50 38

www.skoda-thisted.dk

Thisted Andelskasse

Tilpas anderledes...

Frederiksgade 6, 7700 Thisted
Tlf. 97 91 04 44 www.thisted-andelskasse.dk

– Så er dine penge i gode hænder

KONDITOR
B A G E R

Konditor Bager
Madsens Bageri
Hovedgaden 48
7752 Snedsted
Tlf. 97 93 40 03

www.konditorbager.dk

Se vores børneside: www.markogmille.dk

Thisted Begravelsesforretning

Elin og Hans Ole Vester

Bisgårdsgade 6 . 7700 Thisted

97 92 01 38

NORS AUTO A/S

Automester

v/ Poul Isaksen
Norsvej 75, Nors
7700 Thisted

97 98 18 55

Fax 97 98 10 44

Lager og reserve dele 97 98 18 55

1-2-3 benzin

Skinnerup

Tømrer & Snekker

Brdr. Sloth
Bødkervej 20
7700 Thisted

97 92 65 62

Fax.... 97 92 49 01

Ole ... 4013 65 62

Per.... 2013 65 62

botex
home

www.hl-botex.dk

Vestergade 25. 7700 Thisted
Tlf. 97 92 24 44 . 97 72 16 85

Bare klar til ny og sommerfest

Norsk rytter udviser i Northy Rideklub

Thisted Dagblad By&Liv

Hesselholt kører igen

EFER KONKURS: Hesselholt-firmaet på lude sømmeringer igen - alle 83 er snart i de nye ting

DET GAMLE BARNES BOPPELT

Mangler ikke til byvekster

Nybolig i Thisted

RADIO
aura
musik fra hjertet

THISTED POSTEN

Alive Festival for første gang

Nyt bureau: ulde-grøns

Grillaten hos Østergård

Nyforbrugt af Cale Bekko

HUSK VORES UDSALGSSTART SØNDAG DEN 23. AUGUST KL. 10.00

4 nye træsorter

BALEBRØD PÅ NY

DU KAN NÅ DET ENDNU!

LEDIGE STUDIEPLADSER PÅ MARKEDSFØRINGSKONDM OG ERNÆRINGSKONDM I HANSTHOLM

BRUG SOMMER? Det er i alle tilfælde altid vejr til WERTY

Vi dækker hele Thy

Thylands Avis

Jubilæum i Regnbuen - se side 12

NYHEDER

LOBETJ

A&S Thylands Træhandel

himmum

bjergkvin

supertryk

Thisted Dagblad
NORDJYSKE

Hanstholm Posten

DEN LOKALE UGEAVIS

Sommerfesten i Ræhr sad i plet

SPAR PÅ KLET MØLLER

Derfor er vi tørst i Thy

Vejne Kirke har forskellige grillpladser tirsdag aften

Banerenset holder stampen i denne sæson

Socialpsykiatrien sætter håbet i et nyt væk

ThyBolig/Hanstholm-Klitmøller-Frøstrup

THYBOLIG

CLICK
 FOTOGRAFEN THISTED

Storegade 9 • 7700 Thisted
 Tlf. 97 92 01 61 • fotografen-thisted.dk

BLOMSTER TORVET

Hanstholmvej 7 • Thisted
 Tlf. 96 19 33 33
 www.blomstertorvet.dk

Vestergade 14
 7700 Thisted
 Telefon 97 92 03 99

Bog&idé

www.bog-ide.dk

REVIKON
 Revisionskontoret
 Registreret Revisionsinteressentskab
 Jernbanegade 18 - 7700 Thisted
 Telefon 97 92 08 99 - Fax 97 92 04 11

... lukker munden på de fleste!

Østerbakken 12, 7700 Thisted, telefon 97 92 29 77

ParadIs, kiosk, sandwich, bilvask og meget mere...

BESØG EGNENS
STØRSTE

CAMPINGCENTER

Brugte vogne
i alle prisklasser!

MØLLEGÅRDENS CAMPING

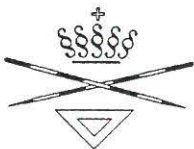
Vest Vildsund, 7700 Thisted, Telefon: 96 19 10 20

www.moellegaarden.dk

LANDINSPEKTØRFIRMAET

Nellemann & Bjørnkjær

v. Erik Dam, Klaus Gjørups eftf.

Frederiksgade 5
7700 Thisted
Tlf. 97 92 04 55
Fax 97 92 03 17
e-mail: thisted@nb.dk
www.nb.dk

Iversensvej - Thisted
Tlf. 97 92 11 30
Slagterafd. 97 91 08 86

Bornerups DataCenter

Microsoft Dynamics C5 – Microsoft Dynamics NAV (Navision)

Thisted · Aalborg · Viborg · Tlf. 9618 7400 · Fax 9618 7415
Leopardvej 11 · 7700 Thisted · www.bornerup.dk · edb@bornerup.dk

Hotel Snedsted Kro

Banegårdsvej 2 · 7752 Snedsted
Tlf. 97 93 40 74 · Mobil 20 48 41 74
www.hotel-snedsted-kro.dk · sortelonny@jubii.dk

- det gode madsted i Thy

SKAL DER FESTES I 2009 ELLER 2010?

Spil ikke hasard med din næste fest – hos os kender du kvaliteten,
og det er altid den bedste. Ring og få en snak med Erik.

Ring og få tilsendt en brochure på tlf. 97 93 40 74.

brillehuset

briller med personlighed

Lokalt kendt - ud over alle grænser...

tican a.m.b.a • Strandvejen 6 • DK-7700 Thisted • +45 9919 2333 • www.tican.dk

Serviceure

Stedet hvor du handler
cykler og knallerter

- håndbyggede cykler efter ønske

Østbyens Cykel- & Knallertercenter

v/ Mikael Visti Jørgensen
Østerbakken 62 B, 7700 Thisted, Tlf. 97 92 48 88

Vestergade 19 • Thisted

Telefon 97 92 28 33

• LANDBRUG • INDUSTRI • PRIVAT • EDB • ALARM

Elektrikeren THY A/S

- en sammenlægning af J.K. Electric ApS og Kenneth's EI-Service ApS

Bjørnevej 8, 7700 Thisted

Nors 20 23 47 57 • Thisted 97 92 50 66

www.elektrikeren-thy.dk - e-mail: info@elektrikeren-thy.dk

DØGNVAGT
97 92 50 66
20 23 47 57

*Du får altid
en god steg hos...*

mad med mere

Slagteren på Møllevej

v/ Charles Knudsen

Møllevej 61, 7700 Thisted, Telefon 9792 0732

euc nordvest

Center for Uddannelse og Erhverv

Kronborgvej 119 · 7700 Thisted · Telefon 99 19 19 19

Erhvervsgymnasium: HHX og HTX / Erhvervsuddannelser: HG og Tekniske / Morsø Landbrugsskole / Kostskole / Erhvervsakademiet / KursusCentret / Fiskeriskolen

Undervisningsafdelinger i Thisted, Nykøbing og Thyborøn – se mere på eucnordvest.dk

Havnesmeden

Smede- og maskinværksted

v/ Leif Andersen

Tlf. 97 92 17 15

fax 97 92 68 15

Privat tlf. 97 92 02 04

Juul Sko

Vestergade 20 · Thisted · Tlf. 97 92 05 99

www.tops.dk

Dantryk

Alle former for trykt kommunikation

Ny teknologi sikrer dig optimal kvalitet
– til tiden!

Dantryk-Hurup A/S

Industrivej 9 7760 Hurup Thy Telefon 97 95 20 00

www.dantryk.dk

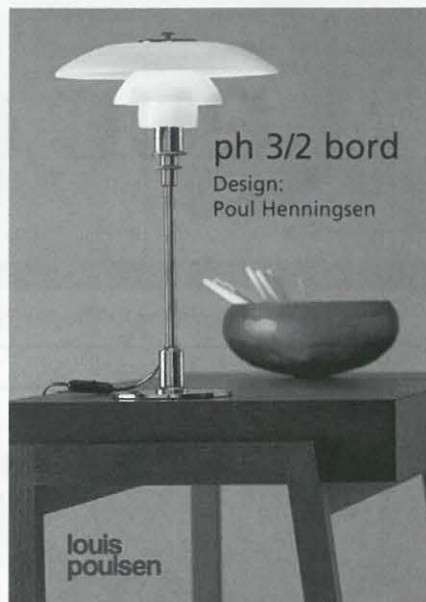
REVISION LIMFJORD

Bliv kunde i Nykredit

Ring i dag og aftal et møde med en af vore rådgivere, så du kan høre mere om dine muligheder.

Storegade 8, 7700 Thisted · Tlf 44 55 67 77

Nykredit

BRDR. W. HANSEN

Vestergade 84 · 7700 Thisted
Tel. 97 92 27 00 · www.brdrwhansen.dk

Statsaut.
ejendomsmægler
Ejnar K. Jeppesen

Statsaut.
ejendomsmægler
Jens Kjærsgaard

Statsaut.
ejendomsmægler
Henrik Kristensen

Statsaut.
ejendomsmægler
Ejner Nielsen

Statsaut.
ejendomsmægler
Birgitte O. Mæng

Sagsbehandler
Marianne Vil-
ladsen

Bogholder
Anni V.
Kjeldsen

Nybolig Thisted

v/ Ejnar K. Jeppesen, Jens Kjærsgaard & Henrik Kristensen
Statsaut. ejendomsmæglerfirma og valuar

Håndværker Torv 7, 7700 Thisted
Fax 97 92 30 91 · www.nybolig.dk

97 92 22 88

Nybolig

...sammen med Nykredit

Hunstrup-Østerild Sparekasse

Villavej 6, Østerild, 7700 Thisted

tlf. 97 99 73 99

www.hunstrup-oesterildsparekasse.dk

Silstrupvej 89 · 7700 Thisted · **96 19 52 00**

Snedsted Turistbusser

97 93 40 57

Super
Brugsen

THISTED · Vestergade 15 · Tlf. 97 92 02 99

www.superbrugsen.dk

Ejner Hessel Thisted A/S

Løvevej 15

DK-7700 Thisted. Tlf. 72 11 69 00

Internet: www.hessel.dk

BYGGECENTER

**Chr Sørensens
Tømmerhandel as**

Tigervej 15 · 7700 Thisted Tlf. 97 92 33 11

Thisted Forsikring

Thisted Forsikring g/s · Thyparken 16 · 7700 Thisted
Tlf: 9619 4500 · Fax: 9791 0115

Vi ønsker en rigtig
glædelig jul
og et godt nytår.

MORSØ BANK

– du kan regne med os

Morsø Bank · Gl. Toldbod · 7700 Thisted · Telefon 96 15 26 00 · www.morsbank.dk

THY MESTERBYG Aps

Tømrer & Snedker

Ballerumvej 157 · Hillerslev · 7700 Thisted
Tlf. 97 98 15 99 · Fax 97 98 15 89
www.thymesterbyg.dk

IMERCO

appetit på livet

Alt i køkkenudstyr | EL-artikler
Gaver | Stel - bestik - vinservice
Belysning | Elektroniske gavekort
Landsdækkende bytteservice | Gratis gaveguide

Storegade 7 - 7700 Thisted - 97 92 00 22
www.imerco.dk

Beckers

Farve- & Grossistcenter

Østerbakken 9A · 7700 Thisted
Tlf. 97 92 22 00 · Mobil: 23 32 53 44
www.beckers.dk

www.garant.nu

Garant Thisted

Smed Tæpper & Gardiner

Industrivej 61, 7700 Thisted

97 92 13 88

Garant

FOR GULVE OG GARDINER

HUSK - SUPER SPAR er altid klar med
masser af gode tilbud HVER DAG...

46.4
Thy
Juli i Thy. 2009

SUPER SPAR

Ex. 0 700 864 3

Nov 09

SNEDSTED - KOLDBY

Kr. 85,- 9 788785131041

ISBN 978-87 85 131 041